

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Lening en overbruggingssubsidie Deventer Schouwborg

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-000295	[X]B & W	26-02-2019
Datum	07-02-2019	[X]Raad	13-03-2019
Programma:		[]Burgemeester	--
10 Economie, kunst en cultuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
Weth. Grijzen		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
[]Akkoordstukken	--	[]Openbaar	[]Besloten

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager	11-02-2019	[]adj.secr.	--
Regiemanager	11-02-2019	[X]gem.secr.	19-02-2019
Wethouder Verhaar	13-02-2019	BIS Openbaar	
Wethouder Grijzen	--	Status	Definitief2019-03-04

Bijlagen

Bijlage 1 Liquiditeitsplanning MJB Deventer Schouwborg

Bijlage 2 Lysias Staatssteunanalyse - Deventer Schouwborg

Bijlage 3 Afwegingskader garanties en leningen

B & W d.d.: 26-02-2019

Besloten wordt:

- In principe in te stemmen met het verzoek van de NV Deventer Schouwborg voor het verstrekken van geldleningen voor de financiering van vervangingsinvesteringen. De leningen bedragen: 2019: € 575.000, 2020: € 348.000 2021: € 331.650 totaal € 1.254.650.
- Kennis te nemen van het advies van Lysias over staatssteun.
- In principe in te stemmen met een maximale garantie voor een eenmalige subsidie voor 2 overbruggingsjaren. Voor 2019 een subsidie van € 110.000 en voor 2020 van € 50.000 onder de voorwaarde dat de Schouwborg zich inspant de andere inkomstenmogelijkheden van respectievelijk € 85.000 voor 2019 en € 42.500 voor 2020 te realiseren en daarover aan het college te rapporteren.
- Indien de garantstellingssubsidie over 2019 en 2020 daadwerkelijk wordt aangesproken de dekking ervan als volgt te regelen: - Aanvang 2020 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2019 zal worden aangesproken. - Aanvang 2021 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2020 zal worden aangesproken. Deze aan te spreken garantiesubsidies te dekken door herschikking binnen programma 10.
- Aan de hand van de raadsmededeling wensen en bedenkingen te vragen aan de gemeenteraad en deze te betrekken bij de definitieve besluitvorming.
- De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad;
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat de Schouwborg is ingelicht.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Nee
Financiële gevolgen opvangen	
- indien nodig - binnen programma 10	

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat de Deventer Schouwburg is ingelicht
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...

- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:

- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?	Nee
---	-----

Toelichting

Inleiding

In haar brief van 16-11-2018 legt de NV Deventer Schouwburg enkele verzoeken aan uw college voor, namelijk het verzoek voor het verstrekken van een voorschot op de subsidie 2019, aanvullende structurele subsidie in het meerjarige perspectief, geldleningen voor de financiering van vervangingsinvesteringen en een (garantie voor) eenmalige overbruggingsubsidies voor de jaren 2019 en 2020.

Op 27 november heeft uw college besloten tot het per 1-12-2018 uitbetalen van een voorschot op de subsidie 2019 en het verzoek voor een aanvullende structurele subsidie te betrekken bij de besluitvorming over de nieuwe Cultuurvisie in het voorjaar van 2019. Tevens is besloten het verzoek voor het verstrekken van geldleningen en een (garantie voor) eenmalige subsidies voor overbrugging van de jaren 2019 en 2020 in januari 2019 uit te werken en aan de gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen.

Beoogd resultaat

Beoogd resultaat is besluitvorming over het verzoek van de Schouwburg tot het verstrekken van:

1. geldleningen voor de financiering van vervangingsinvesteringen
2. een (garantie voor) eenmalige subsidies voor overbrugging van de jaren 2019 en 2020.

Kader

De statuten van de NV Deventer Schouwburg.

De gemeente Deventer is grootaandeelhouder van de NV Deventer Schouwburg (77,5%). Er zijn 9 andere, kleinere, aandeelhouders waaronder Akzo Nobel en Ardagh Metal Packaging.

De kadernota verbonden partijen.

Het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen".

Artikel 169 Gemeentewet.

Regelgeving staatsteun voor de overheid.

De Algemene Subsidieverordening Deventer. De gemeente verstrekt voor 2019 een structurele budgetsubsidie van € 1.635.000.

De twee scenario's van meerjarige begrotingen voor de Schouwborg;

1. Continuering van beleid
2. Minder podium / programmering binnen beschikbaar budget
(zie B&W 17-11-2018, waaronder een raadsmededeling van 27-11-2018).

Argumenten voor en tegen

In bijlage 3 is een gedetailleerde afweging ten aanzien van het verlenen van leningen en garanties aan de Schouwborg opgenomen.

In het kort betekent dit dat:

- De gemeente in beginsel al de bereidheid heeft uitgesproken leningen aan de Schouwborg te verstrekken;
- Gemeentelijke lening de voorkeur heeft boven garantstelling bancaire lening;
- Lenen past binnen het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen".
- De eenmalige (garantie voor) overbruggingssubsidies voor de jaren 2019 en 2020 het mogelijk maken de huidige programmering voort te zetten in afwachting van definitieve besluitvorming in het kader van de nieuwe Cultuurvisie. Daarbij wordt van de Schouwborg verwacht zich maximaal in te spannen om de benodigde overbruggingssubsidie zo beperkt mogelijk te houden.

Van belang daarbij is dat:

- Met het bijgevoegde adviesrapport van Lysias Advies (Bijlage 2) is aangetoond dat er geen sprake is van ongeoorloofde en onrechtmatige staatssteun;
- financiële risico's door getroffen maatregelen en afspraken als beperkt van omvang worden ingeschat;
- De gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld haar wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen (uitvloeisel van artikel 169 lid 4 Gemeentewet).

Extern draagvlak (partners)

Niet van toepassing

Financiële consequenties

Bij positief besluit verstrekt de gemeente Deventer aan de Schouwborg:

- annuïtaire geldleningen voor de financiering van vervangingsinvesteringen in de komende vier jaar: € 575.000 in 2019 met een looptijd van 20 jaar, € 348.000 in 2020 (waarvan € 240.000 tegen een looptijd van 20 jaar en € 108.000 tegen een looptijd van 10 jaar) en € 331.650 in 2021 tegen een looptijd van 15 jaar. In totaal € 1.254.650 aan geldleningen. Ook in het verdere meerjarige perspectief heeft de Schouwborg financieringsbehoefte.
- garanties voor eenmalige subsidies voor 2 overbruggingsjaren. Dat betekent voor 2019 en 2020 een maximale subsidie van respectievelijk € 110.000 en € 50.000 onder de voorwaarde dat de Schouwborg zich inspannt de andere inkomstenmogelijkheden van € 85.000 voor 2019 en € 42.500 voor 2020 te realiseren en daarover aan het college te rapporteren. Wanneer de andere inkomstenmogelijkheden volledig gehaald zouden worden dan zou de eenmalige subsidie voor 2019 respectievelijk 2020 uiteindelijk neerkomen op € 25.000 (€ 110.000 - € 85.000) en € 7.500 (€ 50.000 - € 42.500).

Indien de garantstellingssubsidie over 2019 en 2020 daadwerkelijk wordt aangesproken wordt voorgesteld de dekking ervan als volgt te regelen:

- Aanvang 2020 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2019 zal worden aangesproken.
- Aanvang 2021 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2020 zal worden

aangesproken.

Deze aan te spreken garantiesubsidies te dekken door herschikking binnen programma 10.

Aanpak/uitvoering

Het college vraagt de raad aan de hand van de raadsmededeling haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Het college zal de wensen en bedenkingen van de raad betrekken bij de definitieve besluitvorming.

RAADSMEEDEDELING

Onderwerp	Lening en overbruggingssubsidie Deventer Schouwborg		
Mededelingennr	2019-000295	Portef.houder	Weth. Verhaar
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	26 februari 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Zoals toegezegd in de raadsmededeling "Deventer Schouwborg" van 27 november heeft het college een voorstel uitgewerkt en op 19 februari een principebesluit genomen voor het verstrekken van geldleningen aan de Deventer Schouwborg voor de financiering van vervangingsinvesteringen en de Deventer Schouwborg een (garantie voor) eenmalige overbruggingssubsidies te verlenen voor de jaren 2019 en 2020.

Conform het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen" verzoekt het college met deze raadsmededeling de gemeenteraad haar wensen en bedenkingen ten aanzien van dit principebesluit ter kennis van het college te brengen (uitvloeisel van artikel 169 lid 4 Gemeentewet).

2. Kader

- De statuten van de NV Deventer Schouwborg.
- De gemeente Deventer is grootaandeelhouder van de NV Deventer Schouwborg (72,5%).
- De kadernota verbonden partijen.
- Het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen".
- Artikel 169 Gemeentewet.
- Regelgeving staatsteun voor de overheid.
- De Algemene Subsidieverordening Deventer.
- De gemeente verstrekt voor 2019 een structurele budgetsubsidie van € 1.639.000.

De twee scenario's van meerjarige begrotingen voor de NV Deventer Schouwborg;

1. Continuering van beleid
2. Minder podium / programmering binnen beschikbaar budget (zie B&W 17-11-2018, waaronder een raadsmededeling van 27-11-2018).

3. Kern van de boodschap

Het college verzoekt de gemeenteraad haar wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen over het collegebesluit van 19 februari 2019.

Het collegebesluit is:

1. In principe in te stemmen met het verzoek van de NV Deventer Schouwborg voor het verstrekken van geldleningen voor de financiering van vervangingsinvesteringen.
De leningen bedragen:
2019: € 575.000, 2020: € 348.000 2021: € 331.650 totaal € 1.254.650.
2. Kennis te nemen van het advies van Lysias over staatsteun;
3. In principe in te stemmen met een maximale garantie voor een eenmalige subsidie voor 2 overbruggingsjaren. Voor 2019 een subsidie van € 110.000 en voor 2020 van € 50.000 onder de voorwaarde dat de Schouwborg zich inspant de andere inkomstenmogelijkheden van respectievelijk € 85.000 voor 2019 en € 42.500 voor 2020 te realiseren en daarover aan het college te rapporteren.
4. Indien de garantstellingssubsidie over 2019 en 2020 daadwerkelijk wordt aangesproken de dekking ervan als volgt te regelen:
 - Aanvang 2020 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2019 zal worden aangesproken.
 - Aanvang 2021 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2020 zal worden aangesproken.Deze aan te spreken garantiesubsidies te dekken door herschikking binnen programma 10.

4. Nadere toelichting

In bijlage 3 is een gedetailleerde afweging ten aanzien van het verlenen van leningen en garanties aan de Schouwborg opgenomen.

In het kort betekent dit dat:

- De gemeente in beginsel al de bereidheid heeft uitgesproken leningen aan de Schouwborg te verstrekken;
- Gemeentelijke lening de voorkeur heeft boven garantstelling bancaire lening;
- Lenen past binnen het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen".
- De eenmalige (garantie voor) overbruggingssubsidies voor de jaren 2019 en 2020 het mogelijk maken de huidige programmering voort te zetten in afwachting van definitieve besluitvorming in het kader van de nieuwe Cultuurvisie. Daarbij wordt van de Schouwborg verwacht zich maximaal in te spannen om de benodigde overbruggingssubsidie zo beperkt mogelijk te houden.

Van belang daarbij is dat:

- Met het bijgevoegde adviesrapport van Lysias Advies (Bijlage 2) is aangetoond dat er geen sprake is van ongeoorloofde en onrechtmatige staatssteun;
- financiële risico's door getroffen maatregelen en afspraken als beperkt van omvang worden ingeschat;
- De gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld haar wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen (uitvloeisel van artikel 169 lid 4 Gemeentewet)

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig N.V. Deventer Schouwborg

Inhoudsopgave

1. Uitgangspunten liquiditeitsbehoefte
2. Berekening liquiditeitsbehoefte 2016-2022
3. Berekening liquiditeitsbehoefte 2023-2029
4. Berekening liquiditeitsbehoefte 2030-2036
5. Berekening liquiditeitsbehoefte 2037-2041
6. Investeringsplan 2016
7. Investeringsplan 2017
8. Investeringsplan
9. Cashflowbegroting 2018-2041
10. Annuïteiten geldleningen
11. Liquiditeitsprognose 31-12-2018

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig N.V. Deventer Schouwborg

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig Deventer Schouwborg

Uitgangspunten

- 1 Sluitende meerjaren begroting
Veronderstelling voor de prognose van de cash flow is dat de exploitatie in het meerjarig perspectief sluit.
De NV heeft daartoe een verzoek gedaan aan de gemeente (subsidieverzoek)
- 2 Vervangingsinvesteringen volgens actueel schema meegenomen / geen nieuw beleid.
Investeringen hebben een levensduur van 3, 5, 10, 15 en 20 jaar. De cash-flow is in beeld gebracht t/m het jaar 2041, zodat ook de vervangingsmomenten getoond zijn.
Afschr. 2018 en toekomstige jrn. zijn berekend op basis van de gedane en geprognostiseerde investeringen, aanvaarde afschr.methodes en de investeringsplannen voor de toekomst.
Staat van activa en afschrijvingen op investeringen zijn bijgevoegd.
- 3 Veronderstelling is dat de gemeente tegen 2,5% rentevergoeding leningen gaat verstrekken voor financiering van investeringen.
- 4 Looptijd van de leningen zijn gelijk aan de termijn afschrijving investeringen vanaf 2019.
- 5 Betalingsachterstand aan de NV MV (€ 365.477) wordt ingelost in 2018 in 12 gelijke maandelijkse termijnen vanaf 1-1-2018.
- 6 Met een seizoenspatroon - binnen een begrotingsjaar - is (nog) geen rekening gehouden. Het effect van vooruitbetaalde abonnementen kaartverkoop Voorstellingen neemt af, de gemeentelijke subsidie en de overige subsidies volgens een bevoorschottingsuitgekeerd, en mutaties in de tussentijdse werkkapitaalpositie (vorderingen/schulden) worden niet meegenomen
- 7 Het volume van aanvulling van liquiditeiten (aanvraag lening € 575.000) is gebaseerd op de gerealiseerde investeringen 2016/2017 ter hoogte van € 566.707,-- welke door de Deventer Schouwborg uit eigen middelen zijn betaald.
- 8 Doordat de DS de investeringen 2016 en 2017 uit eigen middelen heeft betaald is er daardoor gedurende 2017 een liquiditeitsproblematiek ontstaan.
Hierdoor is er een achterstand op de betalingen van de erfpacht aan de NV MVD ontstaan.
Met de aan te vragen geldlening op de gedane investeringen 2016 en 2017 kunnen de erfpachtbetalingen aan de NV MVD worden voldaan.
- 9 Door het liquiditeitsprobleem in 2018 € -285.000 verzoekt de NV of de subsidie van 2019 deels in november 2018 kan worden bevoorschot € 273.169.
- 9 De annuïteit (aflossing en rente) zal leiden tot jaarlijkse uitgaande kasstromen en de toekomstige rentelasten uit de annuïteit dienen te worden terugverdiend in de exploitatie.
- 10 In 2018 is er voor € 173.500 geïnvesteerd volgens de begroting. Hierin zit de aanschaf van een nieuwe geluidsinstallatie (€ 108.481).
Hiervan is de 1e termijn betaald in 2018 € 41.240 en volgt de betaling 2e termijn in 2019 € 67.241. Hiermee is rekening gehouden in de liquiditeitsbehoefte.
- 11 Uit de liquiditeitsprognose blijkt en verwacht de DS om op 31 december 2018, indien er geen lening wordt verstrekt, uit te komen op een liquiditeitstekot van -€ 285.00. .
Zie bijgevoegd liquiditeitsprognose DS

Bijlagen:

- 1 Investeringen 2016 en 2017 (verkort)
- 2 Investeringsplan 2018-2041 (verkort) incl afschrijvingen toekomstige i
- 3 Annuïteit berekening geldleningen
- 4 Liquiditeitsprognose 31-12-2018

Liquiditeitsbehoefte 2016-2022

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig Deventer Schouwburg 2016-2022

	2016 Jaarrek.	2017 Prognose	2018 Begroting	2019 Begroting	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting
Uitgangspunten berekeningen:							
Huidige afschrijvingen	€ 148.855	€ 173.500	€ 183.743	€ 175.274	€ 153.597	€ 122.746	€ 77.929
"Toekomstige" afschrijvingen			€ 8.675	€ 33.783	€ 91.299	€ 126.902	€ 161.390
Afschrijvingen totaal	€ 148.855	€ 173.500	€ 192.418	€ 209.057	€ 244.896	€ 249.648	€ 239.319
Aflossing volgens annuïteiten lening			€ 11.152	€ 37.008	€ 51.828	€ 62.424	€ 64.948
Rentedruk à 2,5%			€ 7.130	€ 19.403	€ 25.482	€ 28.154	€ 26.696
			€ 18.282	€ 56.411	€ 77.310	€ 90.579	€ 91.644
Berekening liquiditeitsbehoefte:							
Exploitatie incl. rente lening	-€ 21.161	-€ 353.917	€ 0	-€ 197.876	-€ 352.930	-€ 476.536	-€ 463.090
Afschrijving	€ 148.855	€ 173.500	€ 192.418	€ 209.057	€ 244.896	€ 249.648	€ 239.319
Investerings (Inv. begroting 2018-2028)	-€ 287.879	-€ 278.829	-€ 173.500	-€ 275.000	-€ 562.600	-€ 525.650	-€ 155.000
Aflossing leningen	€ 0	€ 0	-€ 11.152	-€ 37.008	-€ 51.828	-€ 62.424	-€ 64.948
Cash flow= exploitatie incl. rente lening + afschrijving-investerings-aflossing lening	-€ 160.185	-€ 459.246	€ 7.765	-€ 300.827	-€ 722.462	-€ 814.962	-€ 443.719
Vooruitontvangen subsidie Gemeente Deventer			€ 273.169	-€ 273.169			
Overbruggingsregeling 2019 Gemeente Deventer				€ 197.876	€ 98.938		
Continuëren beleid mits de Gemeente dit besluit neemt					€ 253.992	€ 476.536	€ 463.090
Leningaanvraag 20 jaar Gemeente Deventer				€ 575.000	€ 240.000		
Leningaanvraag 15 jaar Gemeente Deventer						€ 331.650	
Leningaanvraag 10 jaar Gemeente Deventer					€ 108.000		
Leningaanvraag 5 jaar Gemeente Deventer							
Leningaanvraag 3 jaar Gemeente Deventer							
Aflossing betalingsachterstand NV MV Deventer			-€ 365.477		€ 0	€ 0	€ 0
Investering geluidsapparatuur 1e termijn 2018 betaald, 2e termijn januari 2019 betalen (171.250)			€ 67.241	-€ 67.241			
Transitievergoeding personeel				-€ 5.233			
Liquiditeitssaldo per 1 januari				€ 55.410	€ 181.816	€ 160.284	€ 153.508
Liquiditeitssaldo prognose 31-12-2018			-€ 285.000				
Liquiditeitssaldo ultimo			€ 55.410	€ 181.816	€ 160.284	€ 153.508	€ 172.879

Vooruitontvangen subsidie Gemeente Deventer.

In de exploitatie van 2019 is rekening gehouden met een subsidie van de Gemeente Deventer tbv€ 1.610.131 volgens beschikking. Ivm het liquiditeitstekort is in december 2018 al 2 maanden (€ 273.169) vooruitbetaald aan de NV Deventer Schouwburg. Vandaar dat het bedrag € 273.169 is opgenomen in 2018 als vooruitontvangen subsidie gemeente Deventer en in 2019 met -€ 273.169.

Overbruggingsregeling 2019 Gemeente Deventer.

De bedragen voor 2019 en 2020 € 197.876 en € 98.938 zijn terug te vinden in de overbruggingsbegroting 2019 versie 31 oktober 2018. In deze begroting zijn we uitgegaan van het voortzetten van onze verplichtingen welke wij in 2018 hebben ingezet. Op 12 november 2018 is er gesproken over de overbruggingssubsidie voor 2019 en 2020. Voorgesteld is een maximale overbruggingssubsidie te verlenen van€ 110.000 voor 2019 en € 50.000 voor 2020. Inmiddels zijn er 2 bezuinigingen doorgevoerd, zie brief 16-11-2018, nl overdag gehele theatercafé gesloten en de innovatie in projecten PvdS zijn gestaakt

Investering geluidsapparatuur 1e termijn 2018 betaald, 2e termijn januari 2019 betalen (171.250)

In 2018 was de aanschaf van een nieuwe geluidsinstallatie in de Grote Zaal noodzakelijk. Ivm het liquiditeitstekort is het 1e deel van deze factuur betaald in 2018 en het 2e deel€ 67.241 in januari 2019. Vandaar dat € 67.241 is opgenomen in 2018 omdat deze niet is betaald in 2018. In 2019 is dit bedrag opgenomen -€ 67.241.

Liquiditeitsbehoefte 2023-2029

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig Deventer Schouwborg 2023-2029

	2023 Begroting	2024 Begroting	2025 Begroting	2026 Begroting	2027 Begroting	2028 Begroting	2029 Begroting
Uitgangspunten berekeningen:							
Huidige afschrijvingen	€ 48.799	€ 37.394	€ 33.963	€ 30.139	€ 22.329	€ 13.516	€ 4.953
"Toekomstige" afschrijvingen	€ 177.590	€ 194.990	€ 209.690	€ 216.590	€ 227.390	€ 241.865	€ 243.365
Afschrijvingen totaal	€ 226.389	€ 232.384	€ 243.653	€ 246.728	€ 249.719	€ 255.382	€ 248.318
Aflossing volgens annuïteiten lening	€ 71.231	€ 76.763	€ 81.935	€ 89.828	€ 101.197	€ 108.271	€ 100.227
Rentedruk à 2,5%	€ 25.630	€ 24.251	€ 22.543	€ 20.988	€ 21.115	€ 21.329	€ 19.975
	€ 96.861	€ 101.014	€ 104.478	€ 110.816	€ 122.312	€ 129.600	€ 120.202
Berekening liquiditeitsbehoefte:							
Exploitatie incl. rente lening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Afschrijving	€ 226.389	€ 232.384	€ 243.653	€ 246.728	€ 249.719	€ 255.382	€ 248.318
Investerings (Inv. begroting 2018-2028)	-€ 194.000	-€ 194.000	-€ 155.000	-€ 194.000	-€ 194.000	-€ 326.250	-€ 194.000
Aflossing leningen	-€ 71.231	-€ 76.763	-€ 81.935	-€ 89.828	-€ 101.197	-€ 108.271	-€ 100.227
Cash flow= exploitatie incl. rente lening + afschrijving-investerings-aflossing lening	-€ 38.843	-€ 38.380	€ 6.718	-€ 37.100	-€ 45.479	-€ 179.139	-€ 45.909
Vooruitontvangen subsidie Gemeente Deventer Overbruggingsregeling 2019 Gemeente Deventer Continueren beleid mits de Gemeente dit besluit neemt							
Leningaanvraag 20 jaar Gemeente Deventer Leningaanvraag 15 jaar Gemeente Deventer Leningaanvraag 10 jaar Gemeente Deventer Leningaanvraag 5 jaar Gemeente Deventer Leningaanvraag 3 jaar Gemeente Deventer	€ 10.000	€ 39.000		€ 20.000	€ 27.000	€ 171.250	€ 59.000
Aflossing betalingsachterstand NV MV Deventer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Investering geluidsapparatuur 1e termijn 2018 betaald, 2e termijn januari 2019 betalen (171.250) Transitievergoeding personeel							
Liquiditeitssaldo per 1 januari	€ 172.879	€ 144.036	€ 144.657	€ 151.375	€ 134.275	€ 115.797	€ 107.907
Liquiditeitssaldo prognose 31-12-2018							
Liquiditeitssaldo ultimo	€ 144.036	€ 144.657	€ 151.375	€ 134.275	€ 115.797	€ 107.907	€ 120.998

Liquiditeitsbehoefte 2030-2036

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig Deventer Schouwborg 2030-2036

	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Uitgangspunten berekeningen:							
Huidige afschrijvingen	€ 4.947	€ 1.683	€ 1.027	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0,00
"Toekomstige" afschrijvingen	€ 243.365	€ 270.598	€ 290.031	€ 290.032	€ 293.932	€ 290.032	€ 290.032
Afschrijvingen totaal	€ 248.312	€ 272.281	€ 291.058	€ 290.032	€ 293.932	€ 290.032	€ 290.031,67
Aflossing volgens annuïteiten lening	€ 126.793	€ 149.879	€ 159.221	€ 165.797	€ 173.138	€ 179.622	€ 184.940
Rentedruk à 2,5%	€ 26.632	€ 32.569	€ 30.208	€ 27.253	€ 24.378	€ 21.927	€ 19.105
	€ 153.425	€ 182.448	€ 189.429	€ 193.049	€ 197.516	€ 201.548	€ 204.044,90
Berekening liquiditeitsbehoefte:							
Exploitatie incl. rente lening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0,00
Afschrijving	€ 248.312	€ 272.281	€ 291.058	€ 290.032	€ 293.932	€ 290.032	€ 290.032
Investerings (Inv. begroting 2018-2028)	-€ 194.000	-€ 855.000	-€ 194.000	-€ 194.000	-€ 155.000	-€ 194.000	-€ 194.000
Aflossing leningen	-€ 126.793	-€ 149.879	-€ 159.221	-€ 165.797	-€ 173.138	-€ 179.622	-€ 184.940
Cash flow= exploitatie incl. rente lening + afschrijving-investerings-aflossing lening	-€ 72.481	-€ 732.598	-€ 62.163	-€ 69.765	-€ 34.206	-€ 83.590	-€ 88.908
Vooruitontvangens subsidie Gemeente Deventer Overbruggingsregeling 2019 Gemeente Deventer Continueren beleid mits de Gemeente dit besluit neemt							
Leningaanvraag 20 jaar Gemeente Deventer							
Leningaanvraag 15 jaar Gemeente Deventer		€ 700.000					
Leningaanvraag 10 jaar Gemeente Deventer			€ 50.000				
Leningaanvraag 5 jaar Gemeente Deventer	€ 39.000	€ 10.000		€ 66.000	€ 27.000	€ 17.000	€ 66.000,00
Leningaanvraag 3 jaar Gemeente Deventer						€ 59.000	€ 20.000,00
Aflossing betalingsachterstand NV MV Deventer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Investering geluidsapparatuur 1e termijn 2018 betaald, 2e termijn januari 2019 betalen (171.250 Transitievergoeding personeel							
Liquideitssaldo per 1 januari	€ 120.998	€ 87.517	€ 64.919	€ 52.756	€ 48.991	€ 41.786	€ 34.196
Liquideitssaldo prognose 31-12-2018							
Liquideitssaldo ultimo	€ 87.517	€ 64.919	€ 52.756	€ 48.991	€ 41.786	€ 34.196	€ 31.287

Liquiditeitsbehoefte 2037-2041

Liquiditeitsbehoefte en Cash-flow meerjarig Deventer Schouwborg 2037-2041

	2037	2038	2039	2040	2041
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Uitgangspunten berekeningen:					
Huidige afschrijvingen	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
"Toekomstige" afschrijvingen	€ 290.032	€ 290.032	€ 290.032	€ 290.032	€ 290.032
Afschrijvingen totaal	€ 290.031,67	€ 290.031,67	€ 290.031,67	€ 290.031,67	€ 290.031,67
Aflossing volgens annuïteiten lening	€ 179.693	€ 151.131	€ 131.785	€ 137.626	€ 143.884
Rentedruk à 2,5%	€ 18.182	€ 19.395	€ 22.715	€ 28.683	€ 29.716
	€ 197.875,52	€ 170.526,03	€ 154.499,49	€ 166.308,67	€ 173.599,55
Berekening liquiditeitsbehoefte:					
Exploitatie incl. rente lening	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Afschrijving	€ 290.032	€ 290.032	€ 290.032	€ 290.032	€ 290.032
Investerings (Inv. begroting 2018-2028)	-€ 155.000	-€ 365.250	-€ 314.000	-€ 523.600	-€ 525.650
Aflossing leningen	-€ 179.693	-€ 151.131	-€ 131.785	-€ 137.626	-€ 143.884
Cash flow= exploitatie incl. rente lening + afschrijving-investerings-aflossing lening	-€ 44.662	-€ 226.350	-€ 155.753	-€ 371.194	-€ 379.502
Vooruitontvangen subsidie Gemeente Deventer					
Overbruggingsregeling 2019 Gemeente Deventer					
Continuëren beleid mits de Gemeente dit besluit neemt					
Leningaanvraag 20 jaar Gemeente Deventer			€ 120.000,00	€ 368.600,00	
Leningaanvraag 15 jaar Gemeente Deventer		€ 255.000,00			€ 331.650,00
Leningaanvraag 10 jaar Gemeente Deventer					
Leningaanvraag 5 jaar Gemeente Deventer	€ 27.000,00		€ 56.000,00		
Leningaanvraag 3 jaar Gemeente Deventer	€ 20.000,00				€ 39.000,00
Aflossing betalingsachterstand NV MV Deventer	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Investering geluidsapparatuur 1e termijn 2018 betaald, 2e termijn januari 2019 betalen (171.250)					
Transitievergoeding personeel					
Liquiditeitsaldo per 1 januari	€ 31.287	€ 33.625	€ 62.276	€ 82.523	€ 79.929
Liquiditeitsaldo prognose 31-12-2018					
Liquiditeitsaldo ultimo	€ 33.625	€ 62.276	€ 82.523	€ 79.929	€ 71.077

Investerings 2017

INVESTERINGEN 2017		Afschrijvingen 2017 t/m 2032																
Activagroep	Naam	Aanschaf 2017	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Trekkenwand	Besturing Trekkenwandinstallatie termijn	22.019,47	440,39	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.027,57
Verbouwing/i	Brandwerende platen plafond	4.867,80	154,10	486,78	486,78	486,78	486,78	486,78	486,78	486,78	486,78	486,78	332,68					
Inventaris/co	Buiten spots	2.244,48	68,56	448,90	448,90	448,90	448,90	380,34										
Inventaris/co	CCV Basisstation	29,20	5,19	5,84	5,84	5,84	5,84	0,65										
Inventaris/co	DifferIT	1.982,50	136,57	396,50	396,50	396,50	396,50	259,93										
Inventaris/co	DifferIT	7.931,25	476,60	1.586,25	1.586,25	1.586,25	1.586,25	1.109,65										
Inventaris/co	DifferIT: februari AFAS	360,00	60,00	72,00	72,00	72,00	72,00	12,00										
Inventaris/co	DifferIT: wijzigen budgetten AFAS	510,00	42,50	102,00	102,00	102,00	102,00	59,50										
Inventaris/co	DLA gigaset	277,00	7,68	27,70	27,70	27,70	27,70	27,70	27,70	27,70	27,70	27,70	20,02					
Verbouwing/i	Firm, huisvestingslasten MJB 2019-2022	2.850,00	72,83	570,00	570,00	570,00	570,00	497,17										
Verbouwing/i	Flora Frits ontwerp terras	1.580,00	86,44	158,00	158,00	158,00	158,00	158,00	158,00	158,00	158,00	158,00	71,56					
Inventaris/co	Helder werken Ontwikkelingsarchitecten	5.250,00	574,58	1.050,00	1.050,00	1.050,00	1.050,00	475,42										
Inventaris/co	Imma: ADP Nederland BV afkoop ADP	2.500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	0,00										
Inventaris/co	Imma: AFAS Software cursus Greta HRM	650,00	65,74	130,00	130,00	130,00	130,00	64,26										
Inventaris/co	Imma: AFAS Software Payroll Dagelijks G	650,00	125,81	130,00	130,00	130,00	130,00	4,19										
Inventaris/co	Imma: AFAS Software rapport en analyse	650,00	108,73	130,00	130,00	130,00	130,00	21,27										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. 18-5 afspr. Annemari	280,00	32,80	56,00	56,00	56,00	56,00	23,20										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. aanpassen lay-out en	420,00	28,23	84,00	84,00	84,00	84,00	55,77										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. aanpassing Insite	312,50	138,88	62,50	62,50	62,50	62,50	-76,38										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. Aanpassing InSite	1.000,00	47,04	200,00	200,00	200,00	200,00	152,96										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. aanpassing Yesplan/A	750,00	75,00	150,00	150,00	150,00	150,00	75,00										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. abonnementen 18-9	170,00	8,53	34,00	34,00	34,00	34,00	25,47										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. art.groep/art. handlei	255,00	12,75	51,00	51,00	51,00	51,00	38,25										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. Diverse vragen 4-4	280,00	40,12	56,00	56,00	56,00	56,00	15,88										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. doornemen verbijzon	420,00	42,00	84,00	84,00	84,00	84,00	42,00										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. februari module HRM	1.000,00	109,51	200,00	200,00	200,00	200,00	90,49										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. jan	280,00	56,00	56,00	56,00	56,00	56,00	0,00										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning admin	1.440,00	227,61	288,00	288,00	288,00	288,00	60,39										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning fin. ad	1.920,00	275,20	384,00	384,00	384,00	384,00	108,80										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning financ	1.920,00	258,13	384,00	384,00	384,00	384,00	125,87										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. Ondersteuning financ	1.120,00	131,25	224,00	224,00	224,00	224,00	92,75										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning financ	2.240,00	284,23	448,00	448,00	448,00	448,00	163,77										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning Financ	810,00	124,98	162,00	162,00	162,00	162,00	37,02										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning financi	680,00	73,69	136,00	136,00	136,00	136,00	62,31										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning financi	680,00	73,69	136,00	136,00	136,00	136,00	62,31										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. ondersteuning financi	680,00	73,69	136,00	136,00	136,00	136,00	62,31										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. payroll januari	2.240,00	415,49	448,00	448,00	448,00	448,00	32,51										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. Rapportagecodes en :	1.000,00	143,32	200,00	200,00	200,00	200,00	56,68										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. redesign Insite	2.000,00	308,61	400,00	400,00	400,00	400,00	91,39										
Inventaris/co	Imma: DifferIT B.V. werkzaamheden 13-1	560,00	108,39	112,00	112,00	112,00	112,00	3,61										
Inventaris/co	Imma: DifferIT loon inrichting 1-5-2017	875,00	51,56	175,00	175,00	175,00	175,00	123,44										
Inventaris/co	Imma: DifferIT loon inrichting 1-7-2017	125,00	7,39	25,00	25,00	25,00	25,00	17,61										
Inventaris/co	Imma: DifferIT oktober 2017	1.360,00	62,12	272,00	272,00	272,00	272,00	209,88										
Inventaris/co	Imma: DifferIT ondersteuning fin. adm. 2.	1.080,00	101,61	216,00	216,00	216,00	216,00	114,39										
Inventaris/co	Imma: DifferIT Ondersteuning, inrichting	4.720,00	471,98	944,00	944,00	944,00	944,00	472,02										
Inventaris/co	Imma: DifferIT september 2017	1.360,00	68,73	272,00	272,00	272,00	272,00	203,27										
Inventaris/co	Imma: DifferIT vragen m.b.t. AFAS & Yes	42,50	4,59	8,50	8,50	8,50	8,50	3,91										
Inventaris/co	Imma: Dydell B.V. vervoerskosten, aanvu	19,50	0,96	3,90	3,90	3,90	3,90	2,94										
Inventaris/co	Imma: Efficiency by me 44 uur	3.740,00	333,81	748,00	748,00	748,00	748,00	414,19										

Investeringen 2017

Inventaris/co Imma: Efficiency by me 60 uur strippenka	5.100,00	748,00	1.020,00	1.020,00	1.020,00	1.020,00	272,00						
Inventaris/co Imma: Efficiency by me strippenkaart 80	6.800,00	1.226,44	1.360,00	1.360,00	1.360,00	1.360,00	133,56						
Verbouwing/i Imma: Efficiency by me voorstellingsover	425,00	20,14	85,00	85,00	85,00	85,00	64,86						
Verbouwing/i Imma: FETSDesign presentatie blokken/h	840,50	40,65	168,10	168,10	168,10	168,10	127,45						
Inventaris/co Imma: Gjald jan	1.120,00	209,55	224,00	224,00	224,00	224,00	14,45						
Inventaris/co Imma: Ticket Matic aanpassing PKI case	190,00	16,42	38,00	38,00	38,00	38,00	21,58						
Inventaris/co Imma: Ticket Matic import aanpassing TM	190,00	34,60	38,00	38,00	38,00	38,00	3,40						
Inventaris/co Imma: Ticket Matic import klantgegevens	475,00	62,81	95,00	95,00	95,00	95,00	32,19						
Inventaris/co Imma: Yesplan Nederland B.V. geleverde	643,10	64,66	128,62	128,62	128,62	128,62	63,96						
Inventaris/co Imma: Yesplan Nederland B.V. geleverde	324,50	38,02	64,90	64,90	64,90	64,90	26,88						
Inventaris/co Imma: Yesplan Nederland B.V. januari	41,30	6,90	8,26	8,26	8,26	8,26	1,36						
Inventaris/co Imma: Yesplan Nederland B.V. opstartkos	1.970,00	352,97	394,00	394,00	394,00	394,00	41,03						
Inventaris/co Materieel: All In Projects rode booglampen	516,00	84,61	103,20	103,20	103,20	103,20	18,59						
Inventaris/co Materieel: Amaranthos aansluiten wasm	1.342,00	221,49	268,40	268,40	268,40	268,40	46,91						
Inventaris/co Materieel: Amaranthos installatie aanpas	1.239,00	82,60	247,80	247,80	247,80	247,80	165,20						
Inventaris/co Materieel: Bax-shop.nl B.V. hazer + vloeis	1.121,49	217,67	224,30	224,30	224,30	224,30	6,63						
Inventaris/co Materieel: Beeld & Geluid Deventer lever	830,00	164,66	166,00	166,00	166,00	166,00	1,34						
Inventaris/co Materieel: CCV Nederland CCV Mobile pi	875,00	155,74	175,00	175,00	175,00	175,00	19,26						
Inventaris/co Materieel: CCV Nederland CCV Plug & Pla	82,00	14,59	16,40	16,40	16,40	16,40	1,81						
Inventaris/co Materieel: Computer schermen Techniek	295,87	52,13	59,17	59,17	59,17	59,17	7,04						
Installaties (a Materieel: Controllux-Lichttechniek nieu	4.400,00	357,94	1.466,67	1.466,67	1.108,73								
Inventaris/co Materieel: Decilux AV Sales Flightcase	2.200,00	102,93	440,00	440,00	440,00	440,00	337,07						
Inventaris/co Materieel: Decilux AV Sales Matrix Patch	3.244,46	320,96	648,89	648,89	648,89	648,89	327,93						
Inventaris/co Materieel: Decilux AV Sales Yamaha/Shur	35.331,24	3.495,13	7.066,25	7.066,25	7.066,25	7.066,25	3.571,12						
Inventaris/co Materieel: DLA ICT Achterhoek B.V. eenr	10.000,00	1.066,65	2.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00	933,35						
Inventaris/co Materieel: DLA ICT herinrichting patchrui	3.655,55	245,64	731,11	731,11	731,11	731,11	485,47						
Inventaris/co Materieel: DLA ICT zybrnet/patchkabel	229,25	12,74	45,85	45,85	45,85	45,85	33,11						
Inventaris/co Materieel: Dydell B.V. licht ed	1.923,20	115,42	384,64	384,64	384,64	384,64	269,22						
Inventaris/co Materieel: Euro Events munten en telbak	516,00	100,70	103,20	103,20	103,20	103,20	2,50						
Inventaris/co Materieel: FETSDesign glasscherm balie	279,00	51,15	55,80	55,80	55,80	55,80	4,65						
Inventaris/co Materieel: FETSDesign Ombouw kastjes s	514,50	71,72	102,90	102,90	102,90	102,90	31,18						
Inventaris/co Materieel: Fleur de Café B.V.	168,06	26,20	33,61	33,61	33,61	33,61	7,41						
Inventaris/co Materieel: Fleur de Café B.V. koffiemachi	3.640,00	649,37	728,00	728,00	728,00	728,00	78,63						
Inventaris/co Materieel: Fleur de Café B.V. koffiemachi	4.890,00	567,52	978,00	978,00	978,00	978,00	410,48						
Inventaris/co Materieel: Fleur de Café B.V. melkopschu	1.550,00	200,02	310,00	310,00	310,00	310,00	109,98						
Inventaris/co Materieel: Fleur de Café B.V. melkopschu	1.550,00	233,34	310,00	310,00	310,00	310,00	76,66						
Inventaris/co Materieel: Fleur de Café koffiemachine +	18.570,00	1.737,19	3.714,00	3.714,00	3.714,00	3.714,00	1.976,81						
Inventaris/co Materieel: Framed Props, Jeroen Geertm	870,00	88,45	174,00	174,00	174,00	174,00	85,55						
Inventaris/co Materieel: Goesten en Goesten stoelen e	625,00	41,98	125,00	125,00	125,00	125,00	83,02						
Inventaris/co Materieel: Goesten en Goesten tafel/barl	485,00	28,86	97,00	97,00	97,00	97,00	68,14						
Inventaris/co Materieel: Hulkenberg B.V.	1.182,00	75,31	118,20	118,20	118,20	118,20	118,20	118,20	118,20	118,20	118,20	42,90	
Inventaris/co Materieel: M+R interior architecture ontv	750,00	67,34	150,00	150,00	150,00	150,00	82,66						
Inventaris/co Materieel: Meindersma Haaksbergen BV	958,60	126,25	191,72	191,72	191,72	191,72	65,47						
Inventaris/co Materieel: Nieuwenhuis Audiovisuele ap	17.312,00	1.387,68	3.462,40	3.462,40	3.462,40	3.462,40	2.074,72						
Inventaris/co Materieel: Nieuwenhuis audiovisuele ap	1.125,00	158,13	225,00	225,00	225,00	225,00	66,87						
Inventaris/co Materieel: Rolight factuur 321782	2.265,80	295,76	453,16	453,16	453,16	453,16	157,40						
Inventaris/co Materieel: Rolight factuur 322225	2.392,81	291,97	478,56	478,56	478,56	478,56	186,59						
Inventaris/co Materieel: Show Tex NV Gordijnen 1e en	6.043,23	909,74	1.208,65	1.208,65	1.208,65	1.208,65	298,91						
Inventaris/co Materieel: Thomann GmbH stoelen	668,00	39,74	133,60	133,60	133,60	133,60	93,86						
Inventaris/co Materieel: Tuin terras meubilair	533,06	70,23	106,61	106,61	106,61	106,61	36,38						
Inventaris/co Materieel: V.O.F. Buisman-Rosbergen wa	3.750,00	717,74	750,00	750,00	750,00	750,00	32,26						

Investerings 2017

Inventaris/co Materieel: Van Brink Partyverhuur aanpa	3.516,00	319,46	703,20	703,20	703,20	703,20	383,74									
Inventaris/co Materieel: Van Brink partyverhuur vintag	2.960,50	179,29	592,10	592,10	592,10	592,10	412,81									
Inventaris/co Materieel: Vank Brink Partyverhuur aanp	400,00	36,32	80,00	80,00	80,00	80,00	43,68									
Installaties (a PZI installatie	21.175,00	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50	2.117,50				
Verbouwing/i Theater Advies, MJOP Techniek MJB 2015	4.603,40	396,01	920,68	920,68	920,68	920,68	524,67									
	278.828,62	27.634,64	50.508,28	50.508,28	50.150,34	49.041,61	24.646,33	4.376,14	4.376,14	4.376,14	4.376,14	1.935,12	1.467,96	1.467,96	1.467,96	1.027,57

Investerings totaal 2016 en 2017 566.707,29

Afschrijvingen totaal	183.743	175.274	153.597	122.746	77.929	48.799	37.394	33.963	30.139	22.329	13.516	4.953	4.947	1.683	1.027
-----------------------	---------	---------	---------	---------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------	-------	-------	-------

Afschrijvingen op investering i	95.464	94.668	93.437	85.203	40.000	12.727	10.787	10.787	9.379	5.235	4.768	4.768	4.768	1.654	1.027
---------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Afschrijvingen op investeringe	88.279	80.606	60.161	37.543	37.929	36.072	26.606	23.176	20.760	17.094	8.749	185	179	29	0
--------------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------	-----	-----	----	---

Meerjarig plan vervangingsinvesteringen		Afschr. termijn in jaren
Aanpassen rollenzolder Trekkenwand	97.600	20
Aanpassen hijsinstallatie Kleine Zaal	271.000	20
Vervanging stoelen	331.650	15
Aanpassen orkestbak hef installatie	120.000	20
Kantoor en werkmaterialen € 10.000 per jaar	10.000	5
Boreca materialen € 17.000 per jaar	17.000	5
Digitale infrastructuur € 39.000 iedere 3 jaar	39.000	5
Techniek € 108.000 per jaar	108.000	10
Investeringen 2018 (audio app en nw kassasysteem)	171.250	10
Diverse kleine investeringen € 39.000 iedere 3 jaar	39.000	3
Schilderwerk/ onderhoud € 20.000 per jaar	60.000	3
Trekkenwand € 700.000 vervanging 2021	700.000	15

Cashflow begroting 2018-2041

Bijlage 2: Investeringsplan 2018-2028																								Totaal investerings cashflow		
Cashflowbegroting 2018-2041	1/1-30/6	1/7-31/12	1/1-30/6	1/7-31/12																						
Investeringsplan	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041		
Aanpassen rollenzolder Trekkenwand																							97.600	195.200		
Aanpassen hijsinstallatie Kleine Zaal																							271.000	542.000		
Vervanging stoelen																								331.650	663.300	
Aanpassen orkestbak hef installatie		120.000																						240.000		
Kantooromat.. € 50 000 (per 5 jr.)		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	230.000	
Horeca materialen € 17 000 per jaar		17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	391.000	
Dig. infrastructuur € 39 000 iedere 3 jr.																									273.000	
Techniek € 108 000 per jaar			108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000	2.484.000	
Invest. 2018 (audio app)/nw kassasyst.	173.500										171.250														516.000	
Div. kleine invest. € 39 000 iedere 3 jr.																									312.000	
Schilderwerk/ onderh. € 20 000 per jr.			20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	460.000	
Trekkenwand € 700 000 verv. 2031																									700.000	
Te fin. invest.cashflow (excl. ob)	173.500	120.000	155.000	194.000	368.600	525.650	155.000	194.000	194.000	155.000	194.000	194.000	326.250	194.000	194.000	194.000	155.000	194.000	194.000	155.000	365.250	314.000	523.600	525.650	6.306.500	
Afschr. last vanuit bestaande activa	Invest. tm 2015	88.279	40.303	40.303	30.080	30.080	37.543	37.529	36.072	26.606	23.176	20.760	17.094	8.749	185	179	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afschr. last vanuit bestaande activa	Invest. 2016-2017	95.464	47.334	47.334	46.718	46.718	85.203	40.000	12.727	10.787	10.787	9.379	5.235	4.768	4.768	4.768	1.654	1.027	-	-	-	-	-	-	-	-
Afschr. last vanuit toekomstige activa	Invest. v.a. 2018	8.675	10.675	23.108	41.042	50.257	126.902	161.390	177.590	194.990	209.690	216.590	227.390	241.978	243.365	243.365	270.598	290.031	290.032	293.932	290.032	290.032	290.032	290.032	290.032	290.032
Totaal afschrijving		192.418	98.312	110.745	117.841	127.056	249.648	239.319	226.389	232.384	243.653	246.728	249.719	255.494	248.318	248.312	272.281	291.058	290.032	293.932	290.032	290.032	290.032	290.032	290.032	290.032

Liquiditeitsprognose 31-12-2018

NV Deventer Schouwburg

(in euro's; geen samenstellen – geen beoordelen en geen controle toegepast)

Liquiditeitsprognose 2017-2018

Uitgangspunten

- Uitgangspunten zijn de begroting 2018, realisatie 2017 t/m oktober en het intern opgestelde memo "begrotingsroute 2018";
- Personeelskosten zijn opgenomen op basis van het personeelsbestand voor 2018 rekeninghoudende met voorgenomen personele mutaties;
- Podium van de Stad; voor 2018 is een toezegging gedaan van € 80 000 door Stichting Doen;
- Investerings zijn opgenomen conform het intern opgestelde memo "begrotingsroute 2018";
- Recettes voor het seizoen 2017/2018 zijn voor € 756 000 vooruitontvangen per 1 oktober 2017;
- Debiteuren/ crediteuren posities en overige transitoria per 1 september 2017 worden verondersteld gelijk te blijven gedurende de geprognoseerde periode. Uitgezonderd de achterstallige verplichtingen jegens "NV Vastgoed" welke vanaf januari 2018 in 12 termijnen worden afgelost. Dit betreft een nog **niet** overeengekomen betalingsregeling;
- De uitstaande verkoopfactuur jegens Witteveen + Bos ad € 71.000 wordt verondersteld in november te worden ontvangen (verhuur);
- De totale subsidie Gemeente Deventer 2018 bedraagt € 1 642 892;
- Het hanteren van andere uitgangspunten kan tot andere uitkomsten leiden.

NV Deventer Schouwburg

(in euro's; geen samenstellen – geen beoordelen en geen controle toegepast)

Omschrijving	SEPTEMBER (gerealiseerd)	OKTOBER (gerealiseerd)	NOVEMBER	DECEMBER	JANUARI 2018	FEBRUARI 2018	MAART 2018	APRIL 2018	MEI 2018	JUNI 2018
Banktegoeden	243.000	194.864	268.559	138.896	120.213	239.485	17.882	131.800	37.761	156.968
INKOMSTEN										
Programmering 2017/2018	111.209	119.750	100.350	85.750	81.950	79.650	90.750	61.750	34.700	4.000
Programmering 2018/2019								8.905	493.539	111.569
St. Doen					80.000					
4 Oost		15.000			100.000					
Theaterweekend en nw. fds.				8.000						
Sponsoring seizoen 2017/2018/2019		24.000		56.000	56.000	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
Vrienden en founders								12.100		
Club 100			36.276	25.393						
Verhuur	51.111	40.000	114.500	80.000	67.900	56.300	13.900	46.600	32.300	35.800
Horeca			11.660	11.660	11.660	11.660	11.660	11.660	11.660	11.660
DS Products					18.150					
Vaste subs. Gem. Deventer	132.296	132.296	132.296	132.296	136.908	273.815	273.815	273.815	-	-
	294.616	331.046	395.082	343.099	552.568	477.425	404.125	416.730	598.299	177.029
UITGAVEN										
Basisprogrammering		(79.790)	(163.077)	(117.112)	(69.484)	(140.941)	(107.091)	(202.478)	(118.125)	(53.048)
Sponsoring			(3.000)	(3.000)	(3.000)	(3.000)	(3.000)	(3.000)	(3.000)	(3.000)
Verhuur			(70.990)	(49.600)	(44.998)	(46.306)	(9.118)	(30.692)	(23.826)	(35.396)
Horeca			(13.250)	(29.150)	(13.250)	(29.150)	(13.250)	(29.150)	(13.250)	(13.250)
Nettolonen	(50.458)	(50.500)	(50.500)	(50.500)	(55.550)	(50.500)	(42.925)	(42.925)	(72.250)	(42.925)
"Ondersteuning" Dick Lockhorst KroeseWevers			(15.428)	(20.570)	(12.100)	(12.100)				
Seizoensbrochure 2018/2019								(18.150)	(18.150)	
Overige crediteuren	(291.633)	(87.461)	(168.900)	(68.700)	(68.700)	(64.500)	(40.000)	(48.300)	(41.400)	(38.600)
Omzetbelasting	38.910			22.500			61.250		(2.500)	
Loonbelasting	(26.918)	(27.000)	(27.000)	(27.000)	(27.000)	(29.700)	(22.950)	(22.950)	(22.950)	(51.000)
Pensioenpremies	(12.653)	(12.600)	(12.600)	(12.600)	(12.600)	(12.600)	(10.710)	(10.710)	(10.710)	(10.710)
Betalingen NV Vastgoed					(96.364)	(146.881)	(96.364)	(96.364)	(146.881)	(96.364)
Investerings				(6.050)	(30.250)	(12.100)	(6.050)	(6.050)	(6.050)	(6.050)
Investering "geluidsinstall."						(151.250)				
	(342.752)	(257.351)	(524.745)	(361.782)	(433.296)	(699.028)	(290.208)	(510.769)	(479.092)	(350.343)
Mutatie cashflow	(48.136)	73.695	(129.663)	(18.683)	119.272	(221.603)	113.918	(94.039)	119.207	(173.314)
EINDSTAND banktegoeden	194.864	268.559	138.896	120.213	239.485	17.882	131.800	37.761	156.968	(16.346)

Liquiditeitsprognose 31-12-2018

NV Deventer Schouwburg

(in euro's; geen samenstellen – geen beoordelen en geen controle toegepast)

Omschrijving	JULI 2018	AUGUSTUS 2018	SEPTEMBER 2018	OKTOBER 2018	NOVEMBER 2018	DECEMBER 2018
Banktegoeden	(16.346)	(93.642)	(212.428)	(111.441)	(104.570)	(212.962)
INKOMSTEN						
Programmering 2017/2018						
Programmering 2018/2019	40.285	44.009	126.060	115.031	116.399	119.793
St. Doen						
4 Oost	100.000					
Theaterweekend en nw fds			10.000		4.000	
Sponsoring seizoen 2017/2018/2019			14.000	14.000	14.000	14.000
Vrienden en founders Club 100			30.250	37.183	26.028	
Verhuur	8.300		24.000	62.800	93.400	55.100
Horeca			11.660	11.660	11.660	11.660
DS Products						
Vaste subs. Gem Deventer	-	136.908	136.908	136.908	136.908	136.908
	148.585	180.916	352.877	377.581	402.395	337.461
UITGAVEN						
Basisprogrammering			(10.326)	(79.790)	(163.077)	(117.112)
Sponsoring			(3.000)	(3.000)	(3.000)	(3.000)
Verhuur	(8.046)	-	(14.880)	(40.336)	(63.008)	(35.262)
Horeca		(29.150)	(13.250)	(29.150)	(13.250)	(29.150)
Nettolonen	(43.561)	(43.561)	(43.561)	(43.561)	(43.561)	(43.561)
Seizoensbrochure 2018/2019						
Overige crediteuren	(38.200)	(40.400)	(40.800)	(38.800)	(38.300)	(46.300)
Omzetbelasting			10.000			
Loonbelasting	(22.950)	(22.950)	(22.950)	(22.950)	(22.950)	(22.950)
Pensioenpremies	(10.710)	(10.710)	(10.710)	(10.710)	(10.710)	(10.710)
Betalingen NV Vastgoed	(96.364)	(146.881)	(96.364)	(96.364)	(146.881)	(96.364)
Investerings	(6.050)	(6.050)	(6.050)	(6.050)	(6.050)	(6.050)
Investerings "geluidsinstallatie"						
	(225.881)	(299.702)	-	(251.891)	-	(410.459)
Mutatie cashflow	(77.296)	(118.786)	100.987	6.871	(108.392)	(72.998)
EINDSTAND banktegoeden	(93.642)	(212.428)	(111.441)	(104.570)	(212.962)	(285.960)

Gemeente Deventer
T.a.v. Erik Kok, adviseur team Finance & Control
Postbus 5000
7400 GC Deventer

e-mail: dw.kok@deventer.nl

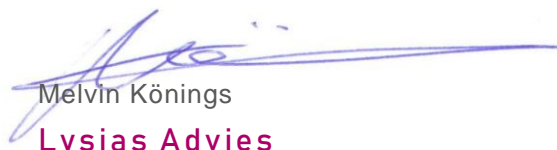
Amersfoort, 1 februari 2019

Samenvatting

De EU staatssteun regels en procedures stellen belangrijke kaders aan het beleid van provincies, gemeenten, waterschappen en andere (semi-) publieke organen. In de Europese Unie geldt een algemeen verbod op staatssteun, gecombineerd met rechtmatige uitzonderingsclausules uit het EU Verdrag en secundaire wetgeving. Zodra overheden investering- of exploitatiekosten gaan dekken is er vaak snel sprake van staatssteun. Dat is op zich niet erg, er zijn verschillende manieren om deze staatssteun rechtmatig te verstrekken.

In bijgaand advies hebben we de voorgenomen financiering aan de Deventer Schouwburg uit staatssteun optiek geanalyseerd. Conclusie is dat deze financiering **staatssteun** bevat. Zowel de reguliere jaarlijkse budgetsubsidie aan de schouwburg voor de exploitatie bevat staatssteun en ook in de voorgenomen leningen voor het dekken van de liquiditeitsbehoefte zit een rentevoordeel uit staatssteunoptiek. Let wel: de constatering staatssteun is geen showstopper, deze staatssteun kan onder verschillende juridische sporen van het EU staatssteunrecht op een **rechtmatige** manier geborgd worden.

We adviseren de gemeente in deze casus om de zogeheten Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) te gebruiken, hierin zit een artikel specifiek voor cultuur (artikel 53), waaronder steun voor schouwburgen relatief eenvoudig en rechtmatig kan en mag worden verstrekt. Een digitale kennisgeving aan Brussel (via het Ministerie van BZK) volstaat daarbij. Dit advies bevat een stappenplan op welke wijze deze steun geborgd kan worden.

Melvin Könings
Lysias Advies

1. Deventer Schouwburg in het kort

De NV Deventer Schouwburg is een cultureel podium in de binnenstad van Deventer. De gemeente Deventer is grootaandeelhouder van de schouwburg, zij bezit 77,5% van het geplaatste aandelenkapitaal. De overige aandelen zijn verdeeld over een negental partijen. De gemeente verstrekt een jaarlijkse budgetsubsidie aan de schouwburg voor de reguliere exploitatie. De schouwburg heeft haar vastgoed niet in eigendom maar huurt deze van de NV Maatschappelijk Vastgoed Deventer. Deze NV is voor 100% in eigendom van de gemeente Deventer.

In de Deventer schouwburg worden meer dan 600 activiteiten per jaar georganiseerd. Het is een belangrijke “culturele hotspot” in de stad. De schouwburg heeft in de afgelopen periode verbeteringen in haar bedrijfsvoering doorgevoerd en wil ook de komende periode verdere verbeteringen doorvoeren. Belangrijke elementen daarin zijn de organisatiestructuur en governance, de planning & control, het verbeteren van inzicht in prestaties, de integrale kosten per productgroep en het verbeteren van het financieel beheer. In de uitgebreide begroting staat een overzicht van de autonome ontwikkelingen en beleidsmatige keuzes. In de strategische visie 2019 -2022 wordt continueren van het huidige beleid bepleit. De schouwburg neemt de prestaties uit het recente verleden als maatstaf voor de toekomst en wil haar positie in stad en samenleving verstevigen.

DEVENTER
SCHOUWBURG

De Deventer Schouwburg heeft een liquiditeitsbehoefte, op zowel de korte termijn als de lange termijn. Het college van B&W van Deventer heeft recent besloten de liquiditeitsbehoefte van de schouwburg voor de korte termijn op te lossen met een voorschot van de subsidie 2019. Hierover is de gemeenteraad geïnformeerd met documenten over deze liquiditeitsproblematiek in het meerjarige perspectief. Het college heeft ook een nieuw voorstel ontwikkeld voor het verstrekken van geldleningen voor de financiering van vervangingsinvesteringen van de schouwburg. Ook wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een kapitaalstorting om daarmee de omvang van de benodigde geldleningen te beperken en ligt er een verzoek voor het verstrekken van een garantie voor het verstrekken van een eenmalige subsidie 2019 en 2020.

De schouwburg heeft meerjarige begrotingen voor twee toekomstopties aangeboden. Optie 1 is de continuering van beleid en prestatieniveau en optie 2 een minder podium binnen het nu beschikbaar budgettaire kader. Voor optie 1 heeft de schouwburg behoefte aan extra dekking van € 279.519 in 2019 oplopend naar € 463.090 in 2022. De noodzaak voor deze extra subsidiëring is te vinden in de autonome verslechtingen van het exploitatieresultaat, die bestaan uit een daling van de directe baten voor de Podium van de Stad-producties en een stijging van diverse (niet-personele) beheerlasten.

Kort samengevat stromen er diverse publieke geldstromen uit de gemeente Deventer richting de Deventer Schouwburg.

2. De EU Staatssteunregels

Samenwerking in de Europese Unie (EU) is gebaseerd op diverse uitgangspunten en beleidsdoelstellingen, zoals het bevorderen van milieubescherming, werkgelegenheid, innovatie en volksgezondheid. Dit pakt in de praktijk uit in gedetailleerde EU regelgeving, aangevuld met actuele complexe maatschappelijke uitdagingen, zoals klimaatbeleid, migratie en de gemeenschappelijke munt. Het historische fundament van de samenwerking (“nooit meer oorlog”) sneeuwt in de praktijk soms wat onder, inclusief de bijbehorende regels en uitgangspunten. Soms lijken mensen wat te vergeten dat de Europese samenwerking geopolitiek gezien misschien wel het meest succesvolle project op het Europese continent ooit is, met langdurige onderlinge vrede tot resultaat.

De geschiedenis leert ons dat nationalisme, industrieel protectionisme en te nauwe banden tussen staat en markt kan leiden tot welvaartsvermindering en in het uiterste geval zelfs oorlog. Om die reden bevat de Europese samenwerking een sterk marktgericht mededingingsrecht. Vanaf de start van de samenwerking met de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal

(EGKS in 1951) is het mededingingsrecht het fundament van de Europese verdragen. Dit EU mededingingsrecht ziet toe op een eerlijk speelveld voor ondernemers. Marktmacht van te sterke bedrijven moet worden voorkomen (via fusie- en kartelrecht) en invloed van overheden moet beperkt blijven tot die plekken in de economie waar marktfalen optreedt. De interne markt als motor voor vrede en welvaart. In het EU mededingingsrecht is een algemeen verbod op staatssteun opgenomen, gecombineerd met ingewikkelde uitzonderingsclausules uit het EU Verdrag en secundaire wetgeving. Het “nee, tenzij”-principe in het staatssteunrecht heeft dus een stevige historische achtergrond. Later zijn er allemaal redenen bijgekomen om het staatssteunrecht een stevige plek te geven, zoals het beperken van de overheidsuitgaven (voorkomen van tekorten), het vermijden van subsidieraces en onnodige reddingsteun en het voeren van een eerlijk en transparant cohesiebeleid in Europa. Het staatssteunrecht is daarmee een heel belangrijk en kader-stellend rechtsgebied.

Het staatssteunrecht is in grote mate gedepolitiseerd, aangezien de opstellers van het EU Verdrag zo min mogelijk invloed van nationale parlementen wensten op het gelijke speelveld voor ondernemers. Gedachte was (en is): geef je nationale of regionale politici een stuur in handen, dan gaan ze eigen industriepolitiek voeren. Politici stellen dus geen staatssteun regelgeving vast en mogen ook niet oordelen over specifieke gevallen. De Europese Commissie is in *full control*, stelt haar eigen regels vast, neemt individuele besluiten, behandelt klachten en voert controle. De afwezigheid van een zogeheten Trias Politica (scheiding der politieke machten) voelt in de praktijk voor veel betrokkenen vaak wat onwennig en onbekend.

2.1. Wel of geen staatssteun?

Zodra overheden zich gaan bemoeien met economische activiteiten en op één of andere manier investering- of exploitatieverliezen gaan dekken is er vaak snel sprake van staatssteun. Volgens artikel 107 lid 1 VWEU (het Verdrag van de Werking van de Europese Unie) is er sprake van staatssteun als er aan alle vier volgende criteria is voldaan:

1. de steun wordt *door de overheid* verleend of met overheidsmiddelen bekostigd;
2. het voordeel is *selectief*, d.w.z. het komt ten goede aan bepaalde onderneming(en);
3. het verschaft *een economisch voordeel* aan onderneming(en), dat zij langs normale commerciële weg niet zou(den) hebben verkregen;
4. het voordeel heeft een *(potentiële) invloed op de handel tussen Lidstaten*.

Een maatregel bevat pas staatssteun volgens het EU Verdrag als de maatregel alle vier de genoemde criteria voldoet. Het begrip staatsmiddelen is heel ruim en gaat over ieder kwantificeerbaar voordeel, dus ook verkoop van grond onder de marktprijs of een belastingkorting. Selectiviteit is ook bijna altijd aan de orde, omdat overheidsmaatregelen altijd gericht zijn op een bepaald doel of deel van de economie. In Nederland zijn alleen de WBSO regeling en de EIA regeling generiek van aard (en bevatten om die reden geen staatssteun). Voor het bepalen van een voordeel wordt een vergelijk gemaakt met de afwezigheid van steun. Zijn de criteria overheidsmiddelen en selectiviteit aan de orde, dan is er dus sprake van een voordeel. En het effect op de handel hoeft alleen maar potentieel te zijn, in de Nederlandse open markt economie is dat eigenlijk altijd wel aan de orde. Kortom: de meeste overheidsmaatregelen richting de markt bevatten staatssteun. Voor strikt publieke activiteiten of taken (niet economische activiteiten genoemd), is het staatssteunrecht niet van toepassing. Voorbeelden zijn het aanleggen van wegen en dijken, de kosten voor onderwijs aan jongeren en bijvoorbeeld het leger. Naast het onderscheid tussen economische en niet-economische activiteiten is het eigendom ook van belang: publiek of privaat. Als we de parameters activiteiten en eigendom tegen elkaar zetten, ontstaat een model met vier kwadranten:

	<i>Niet-economische activiteiten:</i>	<i>Economische activiteiten:</i>
<i>Publiek eigendom</i>	<i>Overheid</i> Rijk, provincies, regio's, gemeenten, waterschappen, etc.	Entiteiten in <i>publiek</i> eigendom die <i>economische</i> activiteiten verrichten, zoals energiebedrijven, OV- en afvalbedrijven.
<i>Privaat eigendom</i>	<i>Private</i> entiteiten met <i>publieke</i> taken, zoals universiteiten, scholen, branche organisaties, het Leger des Heils, de reddingsmaatschappij.	<i>Markt</i> Bedrijfsleven, consumenten, vraag en aanbod, commerciële financiering.

Alle transacties binnen en tussen de twee linker-kwadranten bevatten geen staatssteun, want het zijn geen economische activiteiten. Aan de rechterkant mogen overheden zelf economische activiteiten verrichten, als ze dit transparant en onder marktconforme condities doen, bevat de (publieke) financiële inzet geen staatssteun. De voorwaarden daarvoor staan opgesomd in de Europese Transparantierichtlijn (nr. 2006/111/EG). Tussen de kwadranten overheid en markt wordt doorgaans het aanbestedingsrecht gebruikt om diensten marktconform vorm te geven.

Tussen de kwadranten linksboven en rechtsboven is ook de Nederlandse Wet Markt en Overheid van belang (dit is een implementatie van de EU-Transparantierichtlijn). De Autoriteit Consument en Markt (www.acm.nl) ziet toe op de Nederlandse Wet Markt en Overheid. Deze wet bevat vier belangrijke gedragsregels. Zo vereist deze wet een integrale kostendoorberekening, overheden mogen een product of dienst niet onder de kostprijs laten aanbieden. Als een gemeentelijke plantsoenendienst bijvoorbeeld ook particuliere tuinen onderhoudt, dan moeten alle kosten in rekening worden gebracht (de kosten zijn leidend, niet de marktconforme tarieven). Dit beginsel leidt er vaak toe dat bijvoorbeeld vastgoedprojecten die met publiek geld worden gerealiseerd (waaronder schouwburgen, bibliotheken en scholen) moeilijk in staat zijn om te concurreren met marktpartijen. De andere gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid richten zich op het verbod op bevoordeling van overheidsbedrijven (zo mag je als overheid geen leningen verstrekken aan overheidsbedrijven met gunstige voorwaarden), is er een verbod op oneerlijk gebruik van gegevens (een overheid mag geen reclame maken voor economische activiteiten met gebruik van GBA gegevens) en moet er functiescheiding zijn (een strikte scheiding tussen bestuurlijke zaken en economische activiteiten, personen in de overheidsorganisatie mogen niet tegelijk met beide activiteiten bezig zijn). Deze gedragsregels gelden voor alle overheden en semipublieke organen. Er zijn ook uitzonderingen op deze gedragsregels voor overheden, zo zijn onderwijsactiviteiten uitgesloten en ook voor de publieke omroep is er een uitzondering. En (zeer relevant uit staatssteun optiek) de Wet Markt en Overheid is ook niet van toepassing als de overheid op rechtmatige manier staatssteun geeft. We zien in praktijk dat veel decentrale overheden hun steunmaatregelen aan maatschappelijke activiteiten juist als rechtmatige staatssteun willen oormerken, om de stringente eisen van de Wet Markt en Overheid te voorkomen.

2.2. Staatssteun procedures

De EU staatssteun regels en procedures stellen belangrijke kaders aan het beleid van ministeries, provincies, gemeenten, waterschappen en andere (semi-) publieke organen. Zodra overheden zich gaan bemoeien met de financiering van economische activiteiten is er vaak snel sprake van staatssteun. Het EU staatssteun recht werkt met een “nee, tenzij”-beginsel, staatssteun is alleen rechtmatig als het netjes geborgd is onder de EU staatssteun regels en procedures.

De Europese Commissie heeft de exclusieve taak en bevoegdheid om vooraf te beoordelen of aan de uitzonderingscriteria van het EU Verdrag is voldaan. Iedere overheidsinstantie dient elk voornemen tot verlening van steun vooraf bij de Commissie aan te melden. Deze meldingsprocedure duurt gemiddeld een jaar, steun mag niet verleend worden voordat de Commissie goedkeuring heeft verleend via een beschikking. De meeste vormen van staatssteun zijn echter vrijgesteld van voorafgaande melding en goedkeuring; een digitale kennisgeving volstaat bij zo'n vrijstelling. Deze steunvormen zijn uitgewerkt in de zogeheten Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV). Ook zijn er uitgebreide regels en vrijstellingen voor zogeheten Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Inmiddels valt meer dan 95% van de Nederlandse steunmaatregelen onder de vrijstellingsverordeningen. Die vrijstellingen werken in de praktijk als een juridische kapstok. Steunmaatregelen (ad hoc of in de vorm van regelingen) kunnen een haakje in het steunrecht zoeken voor een rechtmatige vorm van

staatssteun, met vormvoorwaarden, definities, bijbehorende subsidiabele kosten en maximale steunintensiteit. Het kiezen van het juiste haakje staat in principe vrij. Dat levert soms een puzzel op welke steunroute het meest passend, eenvoudig, robuust en rechtmatig is. En soms levert het ook een hybride (gemixte) vorm op, het staatssteunrecht laat dit onder voorwaarden ook vaak toe.

2.3. Staatssteun bij leningen en garanties

Uit staatssteunoptiek kunnen overheden leningen of garanties verstrekken aan ondernemingen onder marktconforme voorwaarden, dan is er geen sprake van staatssteun (want geen voordeel). Zodra overheden leningen of garanties verstrekken onder niet marktconforme voorwaarden, zoals een renteloze lening of leningen tegen een lagere rente dan de marktrente is er (wel) sprake van staatssteun. Het bedrag van staatssteun is dan gelijk aan het verschil tussen de marktconforme rente en de rente die werkelijk is betaald. Dit verschil heet in het jargon het bruto steun equivalent (bse). De Europese Commissie heeft een methode van referentie- en disconteringspercentages vastgesteld. Hiermee kan de marktconformiteit en/of de steuncomponent bij deze en andere vormen van staatssteun worden berekend. Bij de berekening wordt rekening gehouden met de specificiteit van de onderneming of het project en de looptijd van de lening (via een netto contante waarde berekening). De AGVV biedt in artikel 5 een duidelijke rechtsbasis voor steunvormen van transparante steun. Dit zijn steunvormen waarvan het bruto-subsidie-equivalent vooraf precies kan worden berekend, hieronder valt ook steun in de vorm van een rentevoordeel bij leningen wanneer voor het berekenen van het bruto-subsidie-equivalent het referentiepercentage is gebruikt dat van toepassing is op het tijdstip van de steunverlening. In bijlage 1 staat de rekenmethodiek nader toegelicht.

2.4. Bestuurlijke paradox

Het staatssteunrecht levert soms een ingewikkelde bestuurlijke paradox op. Beleidsmakers en politici willen aan de ene kant de economie met hun maatregelen beïnvloeden. Dat is een beleidsdoel op zich, voor stimulering van de werkgelegenheid, innovatie of bijvoorbeeld voor een beter milieu. Vervolgens pleiten ze “uit angst” voor de staatssteunregels dat er helemaal geen beïnvloeding van de economie aan de orde is. Dat hun maatregelen heel ver van de markt staan of dat ze volstrekt marktconform werken. Dat levert soms complexe en moeizame constructies op. Nodig is dat niet, want het oormerk staatssteun is op zichzelf helemaal niet erg. Sterker nog, het is een erkenning van effectief regionaal economisch beleid. Het zou gekscherend verplicht moeten zijn om staatssteun te geven en daarmee een verschil in de economie te maken! Het is wel nodig de staatssteun rechtmatig netjes te borgen (meestal onder vrijstellingsmogelijkheden onder de AGVV of bijvoorbeeld de DAEB-regels).

3. Is er sprake van staatssteun bij de Deventer Schouwburg?

Eerste stap van iedere staatssteunanalyse is of er sprake is van economische activiteiten. Wie deze activiteiten ontplooit maakt uit staatssteunoptiek niet uit, dat kan een ondernemer, een overheidsorganisatie of bijvoorbeeld stichting of vereniging zijn. Onder het EU recht is iedere rechtspersoon die een economische activiteit verricht een ondernemer. Dat kan dus ook de overheid zelf zijn. Er moet dus sprake zijn van een zekere markt met vraag en aanbod. Voor strikt publieke activiteiten of taken (ook wel niet economische activiteiten genoemd), is het staatssteunrecht niet van toepassing.

In de schouwburg wordt toegang geheven, er is horeca en verhuur voor bijvoorbeeld evenementen. Dit zijn allemaal economische activiteiten, onder het EU staatssteunrecht is de Deventer Schouwburg dus een onderneming. Er zijn staatsmiddelen aan de orde, er is selectiviteit, het levert een niet-marktconform voordeel op. Dan is er de mogelijkheid om te redeneren dat er geen staatssteun aan de orde is, omdat de schouwburg een strikt lokale activiteit is. De Europese Commissie heeft in haar beschikkingenpraktijk enkele malen geoordeeld dat een steunmaatregel geen (potentiële) invloed heeft op de handel tussen lidstaten (bijvoorbeeld N 258/00 (zwembad Dorsten), 2004/114/EG (Nederlandse jachthavens), N 560/01 en NN 17/02 (Brighton West Pier) en N 377/2007 (Bataviawerf)). Ook in de “Mededeling van de Commissie betreffende het begrip staatssteun” van 2016 beschrijft de Europese Commissie dat steunmaatregelen een puur lokaal karakter kunnen hebben of slechts aantrekkingskracht in een beperkte geografische regio kunnen hebben. En dat er dan geen sprake is van staatssteun. Algemene richtlijnen daarvoor ontbreken echter en er zit altijd een risico in dat er weldegelijk grensoverschrijdende aspecten zijn. Zo kunnen opdrachtgevers voor evenementen kiezen voor de Deventer Schouwburg, maar evengoed voor het internationaal opererende Van der Valk concern, waarmee een potentieel effect op de handel niet valt uit te sluiten. Ook op de horecamarkt zijn internationale partijen actief. We adviseren dus niet het risico te nemen de voorgenomen steun aan de Deventer Schouwburg als “geen staatssteun, want lokaal” te karakteriseren.

Er zijn overheidsmiddelen betrokken, die de specifieke onderneming (de schouwburg) een voordeel opleveren dat ze onder marktconforme omstandigheden niet hadden verkregen met een potentiële impact op de handel. In de praktijk zien we soms de strategie “kop in het zand houden”, of “wat niet weet wat niet deert”. Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat veel decentrale overheden in Nederland weinig kennis hebben van het Europees recht en op basis van gewoonte weinig met het staatssteunrecht doen. Staatssteun staat op lokaal niveau – als het al in het vizier is - snel synoniem voor hoofdpijn en administratieve lasten. Veel gemeenten zijn onbewust onbekwaam, er lopen best wat geldstromen in Nederland met een onrechtmatig staatssteun karakter. Argumenten als “zo hebben we dat altijd al gedaan” of “in andere gemeenten doen ze dat ook zo” houden voor de rechtbank echter geen stand. Kop in het zand steken is vanzelfsprekend geen voorkeursroute, het bevat een kwetsbaarheid voor zowel de steunverlenende overheid als de steun-ontvangende partijen, met als uiterste risico dat onrechtmatig betaalde steun met rente en zonder compensatie moet worden terugbetaald.

Kortom, **staatssteun is aan de orde**, vervolgstap is deze staatssteun te kwantificeren en daarna de steun rechtmatig te borgen.

3.1. Hoeveel staatssteun is er aan de orde?

We zien in deze casus diverse publieke geldstromen naar de schouwburg toestromen (of plannen om deze naar de schouwburg te gaan laten lopen). Alle vormen van investeringssubsidie of exploitatiesubsidie zijn in beginsel een vorm van staatssteun. Alleen als de gemeente onder marktconforme condities financiert (grotweg onder dezelfde voorwaarden als een commerciële bank), dan is er mogelijk geen sprake van staatssteun. Bij de voorgenomen leningen kijken we uit staatssteunoptiek uitsluitend naar de afspraken over de rente. Uit staatssteunoptiek is de looptijd en het betaalritme is niet van invloed op de marktconformiteit.

Voornemen is dat de gemeente Deventer diverse leningen aan de Deventer Schouwburg NV gaat verschaffen voor onder meer de financiering van vervangingsinvesteringen met een rente van 2,5% en met verschillende looptijden van 10, 15 en 20 jaar. Is dat marktconform volgens het staatssteunrecht? Aan de ene kant heeft de schouwburg een sluitende meerjarenbegroting, aan de andere kant zijn deze leningen hard nodig uit oogpunt van liquiditeitsbehoefte en heeft de schouwburg nauwelijks tot geen weerstandsvermogen. De solvabiliteit is dus slecht. De schouwburg is huurder van het gebouw en kan dus geen zekerheid stellen met onderpand (vastgoed). De gemeente Deventer is uit MKB optiek een groot bedrijf en grootaandeelhouder van de schouwburg. Daarmee heeft de schouwburg zelf ook de status van een groot bedrijf (geen MKB).

In lijn met de "EU Mededeling referentie- en disconteringspercentages" (zie bijlage 1) hangt de marktconformiteit van de leningen af van twee factoren: de ratingcategorie van de betrokken onderneming (lees: hoe solvabel is het bedrijf?) en de aangeboden zekerheidstelling (lees: wat wordt er met de lening gedaan en welke zekerheden liggen daaronder?). We constateren dat de solvabiliteit slecht is en de geboden zekerheden laag zijn. Volgens de tabel (zie bijlage 1) moeten er 1000 basispunten (10 procentpunt) worden toegevoegd aan het basispercentage (thans -0,16%). Dat brengt het marktconforme tarief dus op 9,84%. Als het voorgenomen rentetarief 2,5% is, is er dus jaarlijks een rentevoordeel van $9,84\% - 2,5\% = 7,34\%$ aan de orde. Dit rentevoordeel zal bij aflossing jaarlijks nominaal dalen, het totale voordeel per lening is ook afhankelijk van de looptijd. Om het bruto steunequivalent te bepalen moet een netto contante waarde berekend worden van dit rentevoordeel.

De gemeente Deventer heeft het bruto steun equivalent van de leningen kwantificeert met een Excel berekening met de looptijden van de leningen, waarbij de gemeente het jaarlijkse (rente-)voordeel in kaart heeft gebracht (lees: het verschil tussen de 2,5% die men wil afspreken en de 9,84% die het uit staatssteun optiek had moeten zijn). Daarbij heeft de gemeente dit nominale voordeel per jaar ook weer netto contant maken naar de huidige waarde op basis van het EU basispercentage. Die staat nu negatief (-0,16%), dat betekent dat er geen inflatie plaatsvindt van dit voordeel (onder normale economische condities), maar dat de netto contante waarde van het voordeel ietsje hoger uitvalt op het moment van overeenkomen van de lening (lees: het moment van steun verlenen). Ook heeft de gemeente een meerjarenoverzicht gemaakt van de voorgenomen exploitatiesteun. Dat kan indicatief, daar hoeft nog geen definitieve besluitvorming aan ten grondslag te liggen. Samen met het rentevoordeel levert dit een totaaloverzicht op van alle steun van de gemeente over de jaren 2019, 2020 en 2021. In totaal gaat het om circa € 6 miljoen over die drie jaar.

4. Rechtmatige staatssteunroutes

Voor het verstrekken van rechtmatige staatssteun zijn grofweg twee routes. Ofwel de gemeente hanteert de regels uit de AGVV, in het bijzonder artikel 53 voor cultuursteun, ofwel de regels voor DAEB steun, op basis van het Vrijstellingsbesluit DAEB.

4.1. Optie 1: toepassen van de AGVV, artikel 53

Onder artikel 53 AGVV kan staatssteun voor cultuur en instandhouding van erfgoed rechtmatig verstrekt worden. Lid 2 bepaalt dat de steun wordt toegekend voor de volgende culturele doelstellingen en activiteiten:

- a) musea, archieven, bibliotheken, kunstencentra en cultuurcentra of artistieke of culturele locaties, theaters, operahuizen, concerthallen, andere live-performanceorganisaties, cinematografische erfgoedinstellingen, en andere vergelijkbare artistieke en culturele infrastructuurvoorzieningen, organisaties en instellingen;
- b) materieel erfgoed, waaronder alle vormen van roerend of onroerend cultureel erfgoed en archeologische sites, monumenten, historische locaties en gebouwen; natuurerfgoed met een rechtstreekse band met cultuurerfgoed of indien dit door de bevoegde overheidsinstanties van een lidstaat formeel is erkend als cultuur- of natuurerfgoed;
- c) immaterieel erfgoed in welke vorm ook, met inbegrip van volksgebruiken en ambachten;
- d) kunst- of culturele evenementen en performances, festivals, tentoonstellingen en andere vergelijkbare culturele activiteiten;
- e) culturele en artistieke educatie alsmede de bewustmaking van het belang van de bescherming en bevordering van de
- f) diversiteit van cultuuruitingen via educatieve programma's en bewustmakingscampagnes voor het grote publiek, onder meer door middel van nieuwe technologieën;
- g) schrijven, uitgeven, productie, distributie, digitalisering en publiceren van muziek en literatuur, met inbegrip van vertalingen.

De Deventer Schouwburg is een typisch theater dat onder artikel 53 AGVV, lid 2, onder a) valt. Lid 3 van artikel 53 bepaalt dat de steun de vorm kan hebben van investeringssteun (met inbegrip van steun voor de bouw of modernisering van cultuurvoorzieningen) en exploitatiesteun. Lid 5 van artikel 53 AGVV definieert de in aanmerking komende kosten voor exploitatiesteun:

- a) de kosten van de culturele instelling of erfgoedlocatie in verband met vaste of tijdelijke activiteiten, waaronder tentoonstellingen, uitvoeringen en evenementen en vergelijkbare culturele activiteiten die plaatsvinden in het kader van hun normale activiteiten;
- b) kosten van culturele en artistieke educatie en van de bewustmaking van het belang van de bescherming en bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen via educatieve programma's en bewustmakingscampagnes voor het grote publiek, onder meer door middel van nieuwe technologieën;
- c) kosten om de locaties en activiteiten van culturele instellingen of erfgoedlocaties beter toegankelijk te maken voor het publiek, met inbegrip van kosten voor digitalisering en het gebruik van nieuwe technologieën, alsmede kosten om de toegankelijkheid te verbeteren voor mensen met een handicap;
- d) exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met het culturele project of de culturele activiteit, zoals het huren of leasen van vastgoed en culturele locaties, reiskosten, materialen en leveranties die

rechtstreeks verband houden met het culturele project of de culturele activiteit, architectonische structuren voor tentoonstellingen en podia, de ontlening, huur en afschrijving van werktuigen, software en uitrusting, kosten voor toegangsrechten tot auteursrechtelijk beschermde werken en andere verwante door intellectuele-eigendomsrechten beschermde content, promotiekosten en kosten die rechtstreeks voortvloeien uit het project of de activiteit. Afschrijvingslasten en financieringskosten komen alleen in aanmerking indien deze niet werden gedekt door investeringssteun;

- e) kosten voor personeel dat werkt voor de culturele instelling, de erfgoedlocatie of een project;
- f) kosten voor advies- en ondersteuningsdiensten geleverd door externe consultants en dienstverrichters, die rechtstreeks voortvloeien uit het project.

De voorgenomen subsidie en andere geldstromen van de gemeente Deventer richting de schouwburg zijn allemaal gericht op deze exploitatiekosten. Lid 7 bepaalt dat in het geval van exploitatiesteun het steunbedrag niet hoger is dan wat nodig is om de exploitatietekorten plus een redelijke winst over de betrokken periode te dekken. Dit kan worden geborgd vooraf op basis van redelijke prognoses, of via een terugvorderingsmechanisme. Het beleidsplan en de meerjarenbegroting van de schouwburg bevatten van redelijke prognoses en kunnen als onderlegger fungeren voor een potentieel steunbesluit. Een terugvorderingsmechanisme is dus niet nodig (want er zijn redelijke prognoses).

Er gelden relatief eenvoudige procedurele eisen bij de toepassing van de AGVV. Belangrijk is dat in de subsidiebeschikking maar ook in de financiële stromen waar staatssteun aan de orde is op projectniveau expliciet moet verwezen worden naar de AGVV, inclusief een verwijzing naar het toegepaste artikel uit de AGVV. In de toewijzing van de staatssteun moet betaling van steun worden uitgesloten aan een onderneming, waarbij eerder verstrekte steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de gemeenschappelijke markt. Of met andere woorden: nieuwe staatssteun aan een onderneming die nog eerder verstrekte staatssteun moet terugbetalen is niet toegestaan. Dit staat in overweging 13 in de AGVV. De betrokken ondernemers moeten bij voorkeur bevestigen dat zij geen onrechtmatige of onverenigbare staatssteun nog hebben terug te betalen aan de overheid. Ook mag de steunontvanger(s) niet in financiële problemen zitten (overweging 14 AGVV).

Binnen 20 dagen na de inwerkingtreding van een steunmaatregel onder de AGVV, moet de decentrale overheid (via Europa Decentraal) de Commissie op de hoogte stellen met een kennisgeving. Dit is een relatief korte digitale invuloefening van onder meer naam, bedrag, steunpercentage en looptijd. Ook moet de decentrale overheid de tekst van de steunmaatregel op haar website of digitaal publicatieblad publiceren. Het Ministerie van BZK heeft daarvoor een centraal systeem ontwikkeld, in samenwerking met Kenniscentrum Europa Decentraal. De State Aid Transparency Award Module, oftewel TAM, is een publicatieverplichting voor alle centrale en decentrale overheden voor AGVV steunmaatregelen die boven een bepaalde drempel aan een individuele marktpartij worden verleend, de AGVV drempel bedraagt € 500.000. Decentrale overheden moeten over een periode van tien jaar een dossier bijhouden over steunmaatregelen die onder de AGVV worden gebracht. Ook stellen lidstaten jaarlijks een elektronisch verslag vast over de toepassing van de AGVV.¹

¹ Meer informatie over de AGVV procedure staat op: <https://europadecentraal.nl/onderwerpen/staatssteun/procedures-staatssteun/kennisgevingsprocedure/>

4.2. Optie 2: toepassen van de DAEB regels

In het Europees recht verwijst de term 'dienst van algemeen economisch belang' (DAEB) naar diensten van economische aard, die door de overheid aan ondernemingen zijn opgedragen. De interne marktregels en de mededingingsregels zijn in principe (wel) op deze diensten van toepassing. Bij deze diensten valt te denken aan post, energie, telecommunicatie, bepaalde vormen van hoger onderwijs, audiovisuele diensten, sociale woningbouw en bepaalde zorgdiensten. Veel van deze diensten liggen binnen het domein van gemeenten, provincies of waterschappen zoals beheer en verwerking van afval, streekvervoer, zout strooien in de winter, bevaarbaar houden van rivieren, sociale woningbouw, regionale en lokale omroep, enz. Om te voorkomen dat er onrechtmatige staatssteun wordt verstrekt zijn er uitgebreide staatssteun regels rond de DAEB's.

Een DAEB onderscheidt zich van reguliere economische activiteiten omdat er een publiek (algemeen) belang mee gemoeid is waarin door de markt niet, onvoldoende of op onjuiste wijze wordt voorzien. Kort gezegd: een DAEB zou niet of op voor de overheid onbevredigende wijze worden uitgevoerd als de overheid niet zou ingrijpen ('marktfalen'). De overheid hecht zo veel belang aan bijvoorbeeld de beschikbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid van dergelijke activiteiten dat ze als het ware wil garanderen (via 'overheidssturing' of 'specifiek overheidsingrijpen') dat deze activiteiten op haar voorwaarden worden aangeboden. Denk bijvoorbeeld aan sociale huisvesting die betaalbaar moet zijn of postbezorging in alle uithoeken van het land. Daarmee onderscheidt deze dienst zich van andere, reguliere economische activiteiten.

Er is geen Europese regeling waarin bepaald wordt welke diensten van algemeen belang er zijn en op welke wijze deze georganiseerd moeten worden. Elke lidstaat heeft een zekere vrijheid in het benoemen van diensten van algemeen belang en de organisatie daarvan. Het is dan ook in de eerste plaats aan de decentrale of nationale overheden zelf te bepalen wat zij als DAEB beschouwen en hoe deze dienen te worden uitgevoerd. Indien de overheid van mening is dat bepaalde diensten in het algemeen belang zijn en het marktmechanisme niet in voldoende mate in deze diensten voorziet, kan zij besluiten om in deze diensten van algemeen belang te gaan voorzien. Deze bevoegdheid is echter niet onbeperkt: de Europese Commissie (bijvoorbeeld in geval van een staatssteunmelding) en het Europese Hof van justitie (bij een conflict voor het Hof) kunnen achteraf toetsen of de overheid bij het aanwijzen van een DAEB geen 'kennelijke fout' heeft gemaakt. Geen DAEB zijn activiteiten die in beginsel geen algemeen belang dienen dat hen van andere economische activiteiten onderscheidt, of economische activiteiten die gericht zijn op een klein aantal bedrijven in een bepaald gebied en niet op een groot aantal bedrijven of (groepen) burgers. Het gebeurt niet vaak dat de Commissie of het Hof een DAEB keuze als een kennelijke fout bestempelt.

De basis van de regelgeving voor staatssteun en DAEB wordt gevormd door het zogeheten Altmark-arrest uit 2003. In dat arrest bepaalde het Europese Hof van Justitie dat financiering ter compensatie van de uitvoering van DAEB's onder bepaalde omstandigheden geen staatssteun bevat. Met toepassing van de zogeheten Altmark-criteria kan worden geborgd dat de entiteit die de DAEB uitvoert geen voordeel over kan houden aan de DAEB-uitvoering. En "geen voordeel" betekent onder het staatssteunrecht "geen staatssteun". De Altmark-criteria zijn echter niet eenvoudig te interpreteren en bevatten onder meer de eis van aanbesteding of vergelijk met een goed beheerde onderneming.

In veel DAEB gevallen zien we geen aanbesteding (zo ook bij de schouwburg waar de beoogde begunstigde bij voorbaat vast staat) en is het ook lastig om een waterdicht vergelijk te maken met een goed beheerde onderneming. In de praktijk is dus gebleken dat de Altmark-criteria lastig compleet zijn toe te passen, praktisch gezien passen ze alleen bij aanbestedingen (zoals openbaar vervoer).

Juist omdat veel DAEB's uit optiek van het Altmark-arrest (wel) staatssteun bevatten, heeft de Europese Commissie een zogeheten DAEB pakket vastgesteld, dat in 2012 in werking trad. In deze DAEB staatssteun wetgeving is de laatste jaren niet veel gewijzigd, op dit moment (begin 2019) is nog steeds het DAEB-maatregelpakket van de Europese Commissie uit 2012 leidend. En in de schouwburg casus biedt het DAEB Vrijstellingsbesluit uitkomst, in bijlage 2 hebben we dit kader verder toegelicht. In het DAEB-Vrijstellingsbesluit worden de voorwaarden gesteld waaronder compensatie van decentrale overheden voor een DAEB verenigbaar is met het Verdrag (rechtmatige staatssteun) en kan worden vrijgesteld van melding. Het DAEB-Vrijstellingsbesluit bevat voorwaarden voor het belasten van ondernemingen met een DAEB, het berekenen van de omvang van compensatie en de controle op overcompensatie. Bedoeling van deze bepalingen is dat in het compensatiebesluit als algemene norm wordt opgenomen dat de uitvoerder van de DAEB een toerekeningsstelsel gebruikt dat voldoet aan de eisen en met check vooraf en achteraf door een accountant. De parameters moeten vooraf worden vastgesteld en kenbaar gemaakt.

De eerste voorwaarde van het vrijstellingsbesluit is dat een onderneming correct belast wordt met het beheer van een DAEB (artikel 4). De gemeente moet dan een sluit nemen over de inhoud en duur van de DAEB, de betrokken onderneming en het betrokken grondgebied, een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, monitoring en herziening van de compensatie en een regeling om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen opgenomen. Tevens is er een verwijzing naar dit het DAEB-vrijstellingsbesluit. In het DAEB-Vrijstellingsbesluit zijn vervolgens beginselen vastgelegd voor de berekening van de omvang van compensatie voor het verrichten van een DAEB (artikel 5). Hoe dan ook mag het compensatiebedrag niet hoger zijn dan nodig ter dekking van de netto kosten van de uitvoering van de DAEB diensten, met inbegrip van een redelijke winst (artikel 5 lid 1).

De meest recente rapportage van Nederland over de decentrale DAEB toewijzingen gaat over de periode 2015-2016.² In deze rapportage komt de gemeente Deventer (nog) niet voor, het lijkt er dus op dat de bestaande exploitatiesteun aan de schouwburg (nog) niet is geborgd onder de DAEB regels

Procedureel zit het DAEB-Vrijstellingsbesluit eenvoudiger in elkaar dan de AGVV. Een kennisgeving is niet nodig, de steun kan direct verstrekt worden zo lang de vormvoorwaarden netjes geborgd worden (zie ook bijlage 1). Alleen achteraf moet op basis van de jaarrekeningen het definitieve steunbedrag bepaald worden en worden gerapporteerd via het Ministerie van BZK aan Brussel.³

² http://ec.europa.eu/competition/state_aid/public_services/2015_2016/netherlands_nl.pdf

³ Meer informatie: <https://europadecentraal.nl/onderwerp/staatssteun/procedures-staatssteun/rapportage/>

4.3. AGVV versus DAEB

Als we een vergelijk maken tussen de twee mogelijke staatssteun routes, dan is het voordeel van de DAEB route dat de gemeente geen kennisgeving aan Brussel hoeft te doen (lagere administratieve lasten). Nadeel van de DAEB route is wel dat er strakkere eisen zijn om overcompensatie te voorkomen. Het DAEB vrijstellingsbesluit bevat uitgebreide spelregels om overcompensatie te voorkomen en dwingt de overheid een terugvorderingsmechanisme af te spreken. In de praktijk mag de begunstigde partij (in dit geval de schouwburg) maar tot op zekere (marktconforme) hoogte winst maken, heeft de schouwburg echter nog meer succes, dan moet de gemeente additionele winst gaan terugvorderen. Veelal worden steunbegunstigden (in dit geval de schouwburg) daar onrustig van en ontnemt hen dat soms de prikkel om verdere winst te maken. Bij de AGVV route zijn de regels op dit punt wat losser. Overheden mogen onder de AGVV bij aanvang op basis van redelijke prognoses de steun vastpinnen en ze zijn niet verplicht een terugvorderingsmechanisme af te spreken.

Een tweede voordeel van de AGVV is dat je wel een procedure met Brussel doorloopt. De AGVV bevat weliswaar een wat eenzijdige kennisgeving, de gemeente Deventer ontvangt via de AGVV geen expliciete goedkeuring van de Europese Commissie. Maar de gemeente zit dan als overheid wel “netjes” in het systeem en de gemeente speelt open kaart over de staatssteun die ze (rechtmatig) aan haar culturele instelling verschaft. Bij de DAEB regels rapporteert de gemeente alleen op tweejaarlijkse basis achteraf (op basis van de jaarrekeningen), dat schept een wat verdere procedurele afstand. Maar in de kern zijn beide routes rechtmatig en robuust. Voordeel van de DAEB route is dat je minder werk met Brussel hebt (lagere administratieve lasten richting EU).

In dit geval raden we dus het gebruik van de AGVV aan, de regels zijn bij de AGVV iets losser (geen terugvorderingsmechanisme) en de procedure is beter traceerbaar in het systeem.

4.4. Bestaande publieke geldstromen

De Deventer Schouwburg krijgt niet voor de allereerste keer steun van de gemeente, er bestaat (al) een langdurige subsidierelatie. En niet uitgesloten is dat de schouwburg ook uit andere publieke bronnen of publieke fondsen financiële middelen put of gaat putten (van provincie en rijk). Levert onze conclusie dat er staatssteun aan de orde is dan nu een knelpunt op voor steun die eerder is verstrekt? Strikt theoretisch genomen kan er inderdaad een staatssteunzaak ontstaan over steun uit het verleden. Maar het lijkt ons onwaarschijnlijk dat dit in de praktijk gaat leiden tot al te veel gedoe. Staatssteun kan namelijk ook met terugwerkende kracht worden toegestaan door de Europese Commissie. Er gaat alleen een echt harde alarmbel af (lees: eis tot terugvorderen en daarmee een potentieel gevaar voor het voortbestaan van de schouwburg) als er vrij aantoonbaar zeer concurrentieverstorende of bovenmatige steun is verstrekt, bijvoorbeeld leidend tot zelfverrijking of concurrenten die in zwaar weer zijn gekomen. Daarvan hebben ons geen enkele signalen bereikt. Het uitzoeken van de rechtmatigheid van staatssteun uit het verleden levert vooral een hoop administratief gedoe op, waar eigenlijk niemand op zit te wachten. De gemeente, de schouwburg, andere overheden en de Europese Commissie zitten daar nou niet op te wachten. In dat licht is het verstandig uit staatssteunoptiek vooruit te kijken, alle nieuwe steunafspraken netjes rechtmatig te borgen en alle oude afspraken verder in het archief te laten.

5. Stappenplan

Om uiteindelijk op rechtmatige basis staatssteun te kunnen verlenen moet de gemeente Deventer de volgende stappen zetten:

- De gemeente heeft de hoogte van de jaarlijkse staatssteun conform de rekenmethodiek uit dit advies gekwantificeerd voor 3 jaar (2019, 2020 en 2021). Dit bedrag is circa € 6 miljoen.
- Doel is deze steun onder artikel 53 AGVV te borgen. Enkel de steun die de aanmeldingsdrempels niet overschrijdt is toegestaan. In dit geval is dat maximaal € 50 miljoen per onderneming per jaar (artikel 4 AGVV). De voorgenomen steun valt daar dus ruim onder.
- Steun is alleen toegestaan indien de steun transparant is en kan worden toegepast zonder dat er een risicoanalyse hoeft te worden uitgevoerd. Een aantal categorieën wordt als transparant beschouwd (artikel 5), hieronder vallen ook subsidies en calculeerbare rentevoordelen.
- Bij steun aan grote bedrijven moet er sprake zijn van een stimulerend effect (artikel 6 AGVV). Dit houdt in beginsel in dat de subsidiabele activiteiten niet mogen worden verricht voordat een aanvraag is gedaan. En de begunstigde moet aantonen dat de steun noodzakelijk is om voorgenomen activiteiten te gaan doen. Dit is bij de schouwborg het geval.
- Alle voor één project verleende staatssteunmiddelen moeten bij elkaar opgeteld worden, om zo het totale steunbedrag te bepalen (cumulatie). Hierdoor kan nagaan worden of voldaan is aan de maximale steunintensiteiten (art. 8).
- De gemeente moet een aparte subsidiebeschikking opstellen, waarin alle voorgenomen steun aan de schouwborg transparant staat toegelicht.
- In deze steunbeschikking moet ook de zogenaamde 'Deggendorf-clausule' worden opgenomen. Hierin wordt betaling uitgesloten van steun aan een onderneming, waarbij eerdere steun onrechtmatig en onverenigbaar is verklaard met de interne markt (art. 1 lid 4 sub a AGVV/art. 1 lid 5 sub a LVV). Tegen de onderneming is in dit geval een terugvorderingsbevel gegeven. Ontbreekt deze clausule, dan kan er geen beroep gedaan worden op de AGVV.
- Bij de inwerkingtreding van een steunmaatregel, moet de decentrale overheid de tekst van de steunmaatregel op haar website of digitaal publicatieblad publiceren. Dat geldt ook voor beschikkingen van ad hoc steun (artikel 9 AGVV).
- De gemeente Deventer moet over een periode van tien jaar een dossier bijhouden over steunmaatregelen die onder de AGVV worden gebracht (artikel 12 AGVV). Verder moet de gemeente jaarlijks over de uitgaven rapporteren (artikel 11 AGVV), het Ministerie van BZK stuurt daartoe jaarlijks doorgaans een reminder.
- Het Coördinatiepunt Staatssteun van Europa Decentraal (CPS) ondersteunt het Coördinatiepunt Staatssteun van het ministerie van BZK (CSDO) bij de uitvoering op het gebied van staatssteunrapportages en -kennisgevingen. Gemeenten en provincies die een kennisgeving onder de AGVV willen doen kunnen contact per mail opnemen met het Coördinatiepunt Staatssteun van Europa decentraal via cps@europadecentraal.nl.
- De steun heeft onder de AGVV een bepaalde looptijd. Bij verruiming of verlenging van de steun moet weer een nieuwe kennisgeving worden verricht.

6. Conclusie

Samengevat constateren we:

- Er is **staatssteun aan de orde**, zowel in de (lopende) exploitatiesteun als in de voorgenomen leningen tegen 2,5% rente.
- We adviseren om deze staatssteun **rechtmatig te borgen** onder de AGVV (artikel 53). De rechtszekerheid is dan hoog en de procedure overzichtelijk.
- Een digitale kennisgeving aan Brussel (via het Ministerie van BZK) volstaat. Dit advies bevat een stappenplan op welke wijze deze steun geborgd kan worden

De staatssteunregels zetten partijen vaak een strategische spiegel voor: waarvoor dient de steun nu precies en is de steun proportioneel? De gemeente Deventer kan met deze casus verdere ervaring opbouwen met de praktische toepassing van het Europese staatssteunrecht. Niet uitgesloten is dat op andere beleidsterreinen van de gemeente ook staatssteun vraagstukken aan de orde zijn, die bijvoorbeeld (wel) onder de DAEB regels geborgd kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan gemeentelijke geldstromen richting sportaccommodaties, bibliotheken en maatschappelijk vastgoed. We hebben bij dit schouwburg dossier gezien dat steun goed geborgd kan worden onder de staatssteun regels en dat geldt vaak ook voor lokale steun aan andere maatschappelijke activiteiten. Soms is het even zoeken binnen het staatssteunrecht naar een rechtmatige oplossing. Soms zit er een goed juridisch haakje in de AGVV, in andere gevallen is het weer handiger de DAEB regels te hanteren.

Bijlage 1: Rekenmethodiek staatssteun bij leningen

Op de website van de Commissie wordt het actuele basispercentage bijgehouden. In januari 2019 bedraagt het basispercentage -0,16% voor Nederland (gelijk in de gehele eurozone). Over dit basispercentage moeten dan opslagen in basispunten worden toegevoegd. Hoe meer risico aan de orde is, hoe meer basispunten aan het basispercentage moeten worden toegevoegd, hoe hoger de rente uitvalt. De rente die op basis van deze methode wordt berekend, wordt als indicatie van de marktconforme marktrente gebruikt.

In de "EU Mededeling referentie- en disconteringspercentages" staat de methode nader uitgelegd. De marktconformiteit van een lening hangt van twee factoren af: de ratingcategorie van de betrokken onderneming (lees: hoe solvabel is het bedrijf?) en de aangeboden zekerheidstelling (lees: wat wordt er met de lening gedaan en welke zekerheden liggen daaronder?). De Commissiemededeling rekent met een basispercentage, plus een opslag die gerelateerd is aan de kredietwaardigheid van de lener en de aard en omvang van de aangeboden zekerheden. Op dit moment (januari 2019) bedraagt het basispercentage voor Nederland -0,16% (negatief dus), hetgeen historisch gezien extreem laag is (in vergelijking: in 2012 was het basispercentage bijvoorbeeld nog 2,07%). In onderstaande tabel staan de opslagen die, afhankelijk van de rating en de geboden zekerheden berekend moet worden.

Opslagen voor leningen in basispunten			
Ratingcategorie:	Zekerheidsstelling:		
	Hoog	Normaal	Laag
Zeer goed (AAA-A)	60	75	100
Goed (BBB)	75	100	220
Bevredigend (BB)	100	220	400
Zwak (B)	220	400	650
Slecht/ Financiële moeilijkheden (CCC en lager)	400	650	1000

Normaalgesproken worden 100 basispunten aan het basispercentage toegevoegd. Dit geldt voor leningen aan ondernemingen met een bevredigende rating en hoge zakelijke zekerheden en leningen aan ondernemingen met een goede rating en normale zakelijke zekerheden. Grofweg betekent dit voor MKB bedrijven die in een normale ratingcategorie zitten (zoals BBB), dat ze bij een normale lening, inclusief normale zekerheden, met een basispercentage van $-0,16\% + 100$ basispunten = 0,84% moeten betalen. Oftewel: dat is uit staatssteunoptiek de marktconforme rente. Dit lijkt in de werkelijke markt vrij laag, een private bank zal in de praktijk niet snel een lening aan een MKB ondernemer met 0,82% rente verstrekken. Toch is dit wel de rekenmethode uit staatssteunoptiek en met deze methode kan een overheid leningen verstrekken die uit staatssteunoptiek kunnen kwalificeren als **“geen staatssteun, want marktconform”**.

Achtergestelde leningen

Bij een achtergestelde lening zijn de zekerheden laag en stijgt het basispercentage voor een BBB bedrijf volgens de rentetabel met 220 basispunten. Maar het achtergestelde karakter zorgt niet alleen voor een lagere zekerheid, het vergroot ook doorgaans aanzienlijk de kans op aanvullende financiering van private banken. Vandaar dat er ook nog een zekere additionele opslag voor achtergestelde leningen aan de orde is. Referentiezaak in deze voor de Europese Commissie is staatssteunzaak N 55/2008, dit was een staatssteunzaak over een regeling voor achtergestelde leningen in de deelstaat Brandenburg. In deze casus hebben de Duitse autoriteiten spelregels voorgelegd om het steun-element te berekenen in rentevrije achtergestelde leningen. Daartoe werd onderstaande tabel gebruikt, die de Commissie daarna als referentie heeft gebruikt bij het berekenen van opslagen voor achtergestelde leningen.

S & P	EU Reference rate Communication		ILB		Application for subordinated loans	
	Rating category	unsecured 'normal' loans	Rating category "Bonitätsklasse"	PD % up to	Company-Rating	top up subordinated loans
AAA	strong	100 bp	1	0.13	AAA	100 bp
AA+					AA+	
AA					AA	
AA-					AA-	
A+					A+	
A					A	
A-	good	220 bp	2	0.45	A-	220 bp
BBB+					BBB+	
BBB					BBB	
BBB-	satisfactory	400 bp	3	2.00	BBB-	400 bp
BB+					BB+	
BB					BB	
BB-	weak	650 bp	4	7.50	BB-	650 bp
B+					B+	
B					B	
B-	bad	1000 bp	5	18.55	B-	1000 bp

Bij een achtergestelde lening aan een BBB bedrijf moet dus eerst volgens de normale tabel $-0,16\% + 220$ basispunten = $2,04\%$ in rekening worden gebracht. En omdat de lening dan ook nog eens achtergesteld is komen er nog eens 220 basispunten op (top up). Dan bedraagt (volgens deze methodiek) uit staatssteunoptiek het marktconforme rentepercentage dus $4,24\%$. Dat lijkt op het eerste gezicht een zekere dubbeltelling voor het achtergestelde karakter, maar $4,24\%$ als marktconforme meetlat voor een achtergestelde lening is (nog steeds) vrij laag.

Bijlage 2: Vormvoorwaarden DAEB steun

De basis van de regelgeving voor staatssteun en DAEB wordt gevormd door het Altmark-arrest uit 2003. In dat arrest bepaalde het Europese Hof van Justitie dat financiering ter compensatie van de uitvoering van openbare dienstverplichtingen (DAEB's) onder bepaalde omstandigheden geen staatssteun bevat.⁴ Met toepassing van de zogeheten Altmark-criteria wordt geborgd dat er geen sprake is van een niet marktconform voordeel voor de entiteit die de DAEB uitvoert. De Altmark-criteria zijn vrij algemeen omschreven en niet eenvoudig te interpreteren. Wanneer zij niet zijn vervuld, kan er sprake zijn van staatssteun. In dat geval kan het DAEB-Vrijstellingsbesluit een uitkomst bieden. In het DAEB-Vrijstellingsbesluit worden de voorwaarden gesteld waaronder compensatie van decentrale overheden voor een DAEB verenigbaar is met het Verdrag (rechtmatige staatssteun) en kan worden vrijgesteld van melding. Het vrijstellingsbesluit is onderdeel van het nieuwe DAEB pakket, dat in januari 2012 in werking is getreden.

Het DAEB-Vrijstellingsbesluit richt zich vooral op een verlicht toepassingsregime voor lokale en sociale DAEB.⁵ Ondernemingen die minder dan vijftien miljoen euro per jaar aan compensatie ontvangen, vallen onder het vrijstellingsbesluit en zijn vrijgesteld van melding bij de Europese Commissie als zij aan de voorwaarden uit het besluit voldoen. Het DAEB-Vrijstellingsbesluit is niet van toepassing op compensaties in de vervoersinfrastructuur- en vervoerssector. Als de compensatie varieert over de periode waarin de onderneming met de DAEB is belast, wordt het gemiddelde jaarlijkse compensatiebedrag berekend. Als dit gemiddelde onder de € 15 miljoen per jaar ligt, valt de compensatie onder deze vrijstelling. Dit besluit is alleen van toepassing wanneer de periode waarvoor de onderneming met het beheer van de dienst van algemeen economisch belang wordt belast, niet langer is dan tien jaar. Wanneer die periode langer is dan tien jaar, is dit besluit alleen van toepassing voor zover van de dienstverrichter een aanzienlijke investering wordt geleverd die, in overeenstemming met algemeen aanvaarde boekhoudkundige beginselen, over een langere periode moet worden afgeschreven. Het DAEB-Vrijstellingsbesluit bevat nadere voorwaarden ten aanzien van het belasten van ondernemingen met een DAEB, het berekenen van de omvang van compensatie en de controle op overcompensatie. Deze voorwaarden zorgen ervoor dat de betaalde staatssteun rechtmatig blijft.

Belast met het beheer van een DAEB (artikel 4)

Deze voorwaarde is van fundamenteel belang. Immers: als de uitvoerder van de DAEB niet (formeel) is belast met de DAEB en de dienst niet is afgebakend, is niet meer te berekenen, laat staan te controleren, waarvoor de vergoeding wordt gegeven. Het eerste deel van deze voorwaarde, 'belast met', wil zeggen dat de opdracht in een openbare officiële rechtshandeling moet zijn neergelegd (wetgeving, compensatiebesluit of contract). Deze officiële rechtshandeling moet openbaar of op aanvraag toegankelijk zijn. Denk hierbij aan een officiële publicatie. Uit de beschikkingenpraktijk van de Europese Commissie blijkt dat – naast een bijzondere belasting – ook een 'samenstel van (Europese) regelgeving' voldoende is om aan te nemen dat een onderneming met een DAEB is belast. Een belasting blijkend uit een samenstel van regelgeving kan afgeleid worden uit een samenstel van plannen, wettelijke bepalingen en regelingen. Of zelfs uit overheidsbemoediging met bepaalde ondernemingsactiviteiten, mits aantoonbaar is dat de overheid heeft besloten een onderneming te belasten met een bijzondere taak. Duidelijk is echter dat een overheid een risico neemt door een taak op een impliciete wijze

⁴ Zie Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de staatssteunregels van de Europese Unie op voor het verrichten van diensten van algemeen economisch belang verleende compensatie, PbEU C 8/4 van 11 januari 2012 en de Handreiking Diensten van Algemeen Economisch Belang en staatssteun, Europa decentraal, het Ministerie van BZK, Den Haag uit 2008.

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:007:0003:0010:NL:PDF>

op te dragen. Geadviseerd wordt om een belasting steeds op basis van één of meer besluiten te doen. Verder moet er een duidelijke omschrijving van de basisverplichting voor het verrichten van de diensten zijn, met daarin opgenomen:

- a) *de inhoud en de duur van de openbardienstverplichtingen;*
- b) *de betrokken onderneming en, in voorkomend geval, het betrokken grondgebied;*
- c) *de aard van alle uitsluitende of bijzondere rechten die de onderneming door het*
 - a) *toewijzende overheidsorgaan zijn verleend;*
 - d) *een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening,*
 - b) *monitoring en herziening van de compensatie;*
 - e) *de regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen, en*
 - f) *een verwijzing naar dit besluit.*

Bij het afbakenen van de verplichtingen is dus een gedetailleerde omschrijving van de gewenste diensten vereist. Voor de uitoefening van een DAEB kan het noodzakelijk zijn om een uitsluitend of bijzonder recht aan een onderneming toe te kennen. Dankzij dit recht kan een onderneming binnen een bepaald geografisch gebied een dienst verrichten of een activiteit uitoefenen ongehinderd door vrije concurrentie. Een uitsluitend of een bijzonder recht kan voor de uitoefening van een DAEB noodzakelijk zijn als de onderneming zonder deze rechten de haar opgedragen DAEB niet kan vervullen, of als de betrokken onderneming de hem opgedragen DAEB niet onder 'economisch aanvaardbare omstandigheden' kan verrichten. Zo kan de toekenning van een uitsluitend of bijzonder recht noodzakelijk zijn om de exploitatie rond te kunnen krijgen of om gedane investeringen terug te kunnen verdienen. Ook kunnen deze rechten nodig zijn om problemen met 'cherry picking' te voorkomen, waarbij een onderneming slechts de economisch rendabele activiteiten zou uitvoeren ten nadele van de verliesgevende activiteiten. Bijvoorbeeld: met de toekenning van een uitsluitend of bijzonder recht worden ondernemingen die investeringen hebben gedaan voor een landelijk dekkende dienstverlening, zoals in de netwerksectoren (energie, water - distributie, afvalverwerking), beschermd tegen ondernemingen die zich alleen toeleggen op economisch rendabele activiteiten (bijvoorbeeld postbezorging in grote steden of elektriciteitsvoorziening in industriële gebieden) en die niet belast zijn met universele dienstverlening of anderszins een wettelijke taakstelling hebben.

Bij de toekenning van bijzondere rechten aan meerdere ondernemingen moet rekening gehouden worden met een hogere compensatie dan bij toekenning van uitsluitend recht. De (winst)marges per bedrijf zullen immers lager zijn omdat er meerdere ondernemingen op de markt actief zijn. Als een uitsluitend of bijzonder recht wordt toegekend zonder daarbij een compensatie te verstrekken, zal er doorgaans geen sprake zijn van een met overheidsmiddelen bekostigd voordeel. Ook is van belang dat de onderneming geen misbruik maakt van zijn machtspositie, en dat het uitsluitende of bijzondere recht de mededinging op bepaalde markten op geen enkele wijze meer beperkt dan noodzakelijk is om aan de regeling voor openbare- en universele dienstverplichtingen te voldoen waaraan de betreffende contractant is gehouden.

Bedoeling van deze bepalingen is dat in het compensatiebesluit als algemene norm wordt opgenomen zodat de uitvoerder van de DAEB een toerekeningsstelsel gebruikt dat voldoet aan de eisen en met check vooraf en achteraf door een accountant. De parameters moeten vooraf worden vastgesteld en kenbaar gemaakt. De parameters kunnen gelden voor een langere periode, bijvoorbeeld de subsidieperiode. De parameters moeten ook zeer precies in tijd en omvang in een document worden vastgelegd (bijvoorbeeld de totale kosten van een project, de kosten voor rekening van de overheid – procentueel en tot welk absoluut maximum -, en de afbakening in tijd). Ieder denkbaar compensatiesysteem voor DAEB is volgens Europees recht toegelaten, mits overcompensatie door een vooraf kenbaar gemaakte, sluitende, extern controleerbare parameter wordt uitgesloten. Bij al deze systemen is toegelaten dat de overheid de compensatie van de DAEB geheel voor haar rekening neemt, of een (groot) deel voor rekening van marktdeelnemers laat, al naar gelang in haar beleid past.

Compensatie (artikel 5)

Het DAEB-Vrijstellingsbesluit bepaalt de kosten die gecompenseerd mogen worden. DAEB komt geheel of gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking. Er moet rekening worden gehouden met opbrengsten en een redelijke winst. Het begrip “redelijke winst” wordt nader gedefinieerd. De compensatie dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

1. *Het compensatiebedrag is niet hoger dan hetgeen nodig is ter dekking van de netto-kosten van de uitvoering van de openbardienstverplichtingen, met inbegrip van een redelijke winst.*
2. *De netto kosten kunnen worden berekend als het verschil tussen de kosten in de zin van lid 3 en de inkomsten in de zin van lid 4. Een alternatieve mogelijkheid is om deze te berekenen als het verschil tussen de netto kosten van de onderneming met de openbardienstverplichting en de netto kosten of -winst van dezelfde onderneming zonder de openbardienstverplichting.*
3. *De in aanmerking te nemen kosten omvatten alle kosten die voor het beheer van de dienst van algemeen economisch belang worden gemaakt. Deze worden aan de hand van algemeen aanvaarde beginselen van kostprijsadministratie als volgt berekend:*
 - a) *wanneer de activiteiten van de betrokken onderneming tot de dienst van algemeen economisch belang beperkt blijven, kunnen al haar kosten in aanmerking worden genomen;*
 - b) *wanneer de onderneming ook buiten de dienst van algemeen economisch belang werkzaam is, kunnen alleen de met de dienst van algemeen economisch belang verband houdende kosten in aanmerking worden genomen;*
 - c) *de aan de dienst van algemeen economisch belang toegerekende kosten kunnen alle directe kosten omvatten die voor het beheer van de dienst van algemeen economisch belang worden gemaakt, alsmede een passende bijdrage in de gemeenschappelijke vaste kosten van de dienst van algemeen economisch belang en de overige activiteiten;*
 - d) *de kosten verband houdende met investeringen, met name ten behoeve van infrastructuur, mogen in aanmerking worden genomen wanneer deze voor het beheer van de dienst van algemeen economisch belang noodzakelijk zijn.*
4. *De in aanmerking te nemen inkomsten omvatten ten minste alle met de dienst van algemeen economisch belang behaalde inkomsten, ongeacht of deze inkomsten als staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag worden aangemerkt. Beschikt de betrokken onderneming over bijzondere of uitsluitende rechten die zijn verbonden aan andere activiteiten dan de dienst van algemeen economisch belang waarvoor de steun wordt verleend, welke een hogere winst opleveren dan een redelijke winst, of geniet zij andere door de staat toegekende voordelen, dan worden deze tot haar inkomsten gerekend, ongeacht de kwalificatie daarvan voor de toepassing van artikel 107 van het Verdrag. De betrokken lidstaat kan besluiten dat de winst die wordt behaald met andere activiteiten welke buiten de dienst van algemeen economisch belang vallen, geheel of gedeeltelijk voor de financiering van de dienst van algemeen economisch belang moet worden bestemd.*
5. *Voor de toepassing van dit besluit wordt onder "redelijke winst" verstaan het rendement op kapitaal dat zou worden verlangd door een gemiddelde onderneming die afweegt of zij de dienst van algemeen economisch belang al dan niet moet verrichten gedurende de hele periode waarvoor zij met het beheer van die dienst zou worden belast, rekening houdende met de omvang van het risico. Onder "rendement op kapitaal" wordt verstaan de interne opbrengstvoet die de onderneming gedurende de periode waarvoor zij met het beheer van de betrokken dienst is belast, op haar geïnvesteerde kapitaal behaalt. De omvang van het risico is afhankelijk van de betrokken sector, het soort dienst en de kenmerken van de compensatie.*
6. *Om te bepalen wat een redelijke winst is, mogen de lidstaten stimulerende criteria invoeren met betrekking tot, met name, de kwaliteit van de dienstverlening en de winst op het punt van productie-efficiëntie. Efficiëntiewinsten gaan niet ten koste van de kwaliteit van de dienstverlening. Beloningen die zijn gekoppeld aan winst op het punt van productie-efficiëntie, worden op een zodanig niveau vastgesteld dat die winst evenwichtig wordt verdeeld tussen de onderneming en de lidstaat en/of de gebruikers.*
7. *Voor de toepassing van dit besluit wordt een rendement op kapitaal dat niet hoger ligt dan de relevante swaprente, met een opslag van 100 basispunten hoe dan ook als redelijk beschouwd. De relevante swaprente is de swaprente waarvan de looptijd en de valuta overeenstemmen met de looptijd en de valuta van het besluit waarbij de onderneming met het beheer van een dienst van algemeen economisch belang wordt belast. Wanneer aan het verrichten van de dienst van*

algemeen economisch belang geen substantieel zakelijk of contractueel risico is verbonden, met name wanneer de aan het beheer van de dienst van algemeen economisch belang verbonden netto kosten achteraf in wezen volledig worden gecompenseerd, mag de redelijke winst niet meer bedragen dan het relevante swaprentepercentage, met een opslag van 100 basispunten.

- 8. Wanneer het wegens bepaalde omstandigheden niet passend is het rendement op kapitaal te gebruiken, kunnen de lidstaten, voor het bepalen van wat als redelijke winst geldt, ook gebruikmaken van andere winstgevendheidsindicatoren, zoals het gemiddelde rendement op eigen vermogen, de return on capital employed, de return on assets of de return on sales. Onder "rendement" wordt verstaan het courante resultaat in dat jaar. Het gemiddelde rendement wordt berekend aan de hand van de disconteringsvoet tijdens de looptijd van het contract zoals die in de mededeling van de Commissie over de herziening van de methode waarmee de referentie- en disconteringspercentages worden vastgesteld (PB C 14 van 19.1.2008, blz. 6.) is vermeld. Ongeacht de gekozen indicator, verstrekt de lidstaat de Commissie, op haar verzoek, het nodige bewijs dat de winst niet hoger ligt dan zou worden verlangd door een gemiddelde onderneming die afweegt of zij de dienst van algemeen economisch belang al dan niet moet verrichten, door bijvoorbeeld ter vergelijking het rendement te geven dat wordt behaald met vergelijkbare soorten contracten die onder concurrerende voorwaarden zijn toegewezen.*
- 9. Wanneer een onderneming activiteiten verricht die zowel binnen als buiten de dienst van algemeen economisch belang vallen, worden in de interne boekhouding de met de dienst van algemeen economisch belang verband houdende kosten en inkomsten, en die van de andere diensten, gescheiden opgenomen, alsook de parameters voor de toerekening van die kosten en inkomsten (volgens de Transparantierichtlijn gescheiden boekhouding). De kosten die verband houden met activiteiten die buiten de dienst van algemeen economisch belang vallen, omvatten alle directe kosten, plus een passende bijdrage in de gemeenschappelijke vaste kosten en een passend rendement op kapitaal. Voor deze kosten wordt geen compensatie verleend.*
- 10. De lidstaten eisen van de betrokken onderneming dat deze alle ontvangen overcompensatie terugbetaalt.*

Controle op overcompensatie (artikel 6)

De lidstaten zorgen ervoor dat de compensatie ten behoeve van het beheer van de DAEB voldoet aan de in het DAEB-Vrijstellingsbesluit vastgestelde voorwaarden, en met name dat de onderneming geen compensatie ontvangt die het overeenkomstig artikel 5 bepaalde bedrag overschrijdt. Het nodige bewijsmateriaal moet op diens verzoek overlegd worden bij de Commissie. Het Besluit vereist ook dat er regelmatige controles ten minste om de drie jaar worden uitgevoerd.

Wanneer een onderneming compensatie heeft ontvangen die het overeenkomstig artikel 5 bepaalde bedrag overschrijdt, eist de verantwoordelijke overheid van de betrokken onderneming dat deze de overcompensatie terugbetaalt. De parameters voor het berekenen van de compensatie worden voor de toekomst bijgewerkt. Wanneer het bedrag van de overcompensatie niet meer dan 10% van het bedrag van de gemiddelde jaarcompensatie bedraagt, mag deze overcompensatie naar de volgende periode worden overgedragen en op het voor die periode te betalen compensatiebedrag in mindering worden gebracht.

Bijlage 3 Afwegingskader garanties en leningen.

1. Afwegingen leningen

De gemeente is in beginsel bereid leningen aan de Deventer Schouwburg te verstrekken.

Het college heeft op 17 april 2018 besloten in beginsel bereid te zijn een geldlening te verstrekken onder de voorwaarde van een sluitende meerjarige begroting van de NV Deventer Schouwburg.

De Deventer Schouwburg heeft twee meerjarige begrotingen aangeleverd, waarvan één meerjarige begroting sluitend is (Minder podium binnen bestaande budget) en één meerjarige begroting met een aanvullende structurele subsidievraag welke afhankelijk is van besluitvorming in het kader van de Cultuurvisie van de gemeente (Continuering van bestaande beleid / programmering) en daarmee dan ook sluitend is.

Het verzoek van de Schouwburg

De NV Deventer Schouwburg verzoekt de gemeente Deventer annuïtaire geldleningen te verstrekken voor de financiering van vervangingsinvesteringen in de komende vier jaar: € 575.000 in 2019 met een looptijd van 20 jaar, € 348.000 in 2020 (waarvan € 240.000 tegen een looptijd van 20 jaar en € 108.000 tegen een looptijd van 10 jaar) en € 331.650 in 2021 tegen een looptijd van 15 jaar. In totaal € 1.254.650 aan geldleningen. Ook in het verdere meerjarige perspectief heeft de NV Deventer Schouwburg financieringsbehoefte.

Gemeentelijke lening heeft voorkeur boven garantstelling bancaire lening

In het kader van het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen" moet afgewogen worden of de gemeente een gemeentelijke geldlening wil verstrekken of voorkeur heeft voor een garantie op een geldlening die door een bancaire instelling wordt verstrekt.

Bancaire instellingen willen alleen geldleningen aan de Deventer Schouwburg verstrekken onder de voorwaarde dat de gemeente daarover een volledige garantie afgeeft en daarmee de gemeente 100% financieel risico loopt. Bancaire instellingen vragen die gemeentegarantie omdat er bij de Deventer Schouwburg in zeer beperkte mate zekerheden zijn te stellen. Als toereikende zekerheid wordt normaliter een recht van eerste hypotheek op het vastgoed gesteld. Omdat Deventer Schouwburg huurder is van het vastgoed, kan die zekerheid niet worden gesteld. Voor wat betreft de optie van gemeentelijke garantstelling op een geldlening door een (commerciële) bank het volgende. Staatsteunregels stellen dat een overheid voor nooit meer dan 80% garant mag staan. Anders loopt de bank geen noemenswaardig eigen risico.

Bij beide instrumenten loopt de gemeente 100% financieel risico voor de betaling van de rente en aflossing van een geldlening door Deventer Schouwburg. Gezien de forse structurele subsidierelatie die de gemeente al met de Deventer Schouwburg heeft, heeft het de voorkeur om ook vanuit de gemeente de financiering te leveren voor de investeringen in de Deventer Schouwburg zodat de financiële relatie met de Deventer Schouwburg op zowel de exploitatie als investeringen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten voor de exploitatie door de gemeente kan worden vormgegeven. Bij de verstrekking van een gemeentelijke geldlening kan de gemeente daartoe zelf de voorwaarden bepalen.

Lenen past binnen het beleidskader

Voor het verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen moet aan de voorwaarden van onder andere het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen" worden voldaan.

Kern van dat beleidskader is dat de gemeente in beginsel geen garanties en leningen verstrekt. Uitzondering wordt gemaakt voor:

- Gevestigde waarborgfondsen en het stimuleringsfonds SVn waarmee de gemeente een overeenkomst heeft;
- Verbonden partijen waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is zoals NV Sportbedrijf Deventer.

- Wanneer na een bestuurlijke afweging het publieke belang prevaleert boven de aan de verstrekking gerelateerde financiële risico's (politieke keuze).

Voor de Deventer Schouwburg kan gebruik worden gemaakt van de 3^e uitzonderingsgrond.

Aangetoond moet worden dat het publieke belang prevaleert boven de aan de verstrekking gerelateerde financiële risico's.

Publiek belang

De Deventer Schouwburg verzorgt met het aanbieden van een breed en gevarieerd programma van (professionele) podiumkunst voor de stad en de regio een belangrijk publiek belang.

De geldleningen en garantie voor een eenmalige subsidie zijn bedoeld voor de instandhouding van het bestaande voorzieningenniveau (vervangingsinvesteringen in techniek, inventaris, bedrijfsvoering) van voornoemd publiek belang ongeacht de toekomstkeuze voor wat betreft de omvang en het aanbod in de programmering.

Financiële risico's

Ter voorkoming van mogelijke financiële risico's verbindt het beleidskader "Verlenen van garanties en verstrekken van geldleningen" voorwaarden aan het verstrekken van geldleningen en/garanties.:

- *Er moet inzicht en vertrouwen zijn in de bestuurlijke en financiële positie van de aanvragende partij*
- *Er moet voorafgaand aan de verstrekking van een garantie / geldlening onderzoek worden gedaan naar de financiële en bestuurlijke positie van de aanvrager en de financiële haalbaarheid van de investeringsprojecten waarover de aanvrager relevante informatie moet aanleveren;*
- *Er mag geen sprake zijn van ongeoorloofde en onrechtmatige staatssteun;*
- *De in een geldleningsovereenkomst op te nemen voorwaarden moeten marktconform zijn;*
- *Er worden zekerheden bedongen;*
- *Indien het financieel risico tot een hoger weerstandsvermogen leidt is het college verplicht om voorafgaand aan de verstrekking van een geldlening / garantie de gemeenteraad hierover een besluit te laten nemen (budgetrecht);*
- *De gemeenteraad moet in de gelegenheid worden gesteld haar wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen (uitvloeisel van artikel 169 lid 4 Gemeentewet);*

Hieronder volgt een toelichting/antwoord op de gestelde voorwaarden(*in cursief*).

Er is inzicht en vertrouwen in de bestuurlijke en financiële positie van de aanvragende partij

Dat blijkt uit:

- De gemeente heeft een structurele subsidierelatie met de Deventer Schouwburg. Alleen met een structurele budgetsubsidie kan de Deventer Schouwburg haar exploitatie voeren. In die zin is de Deventer Schouwburg financieel afhankelijk van de gemeente. Vanuit die subsidierelatie worden afspraken gemaakt over de prestaties en worden (financiële) eisen gesteld waaronder de tijdige aanlevering van jaarrekening en begroting. Daarover vinden periodiek gesprekken plaats met de gemeente.
- De gemeente heeft een meerderheidsbelang in en is groot aandeelhouder van de Deventer Schouwburg en vanuit die rol is er aandacht voor de financiële continuïteit en het naleven van de regels van good governance;
- De Deventer Schouwburg heeft:
 - een meerjarige sluitende exploitatiebegroting, die op juistheid en volledigheid getoetst is door een extern bureau;
 - weliswaar geen weerstandsvermogen meer, maar is vanuit haar liquiditeitsaldo (meerjarig geraamd op rond de € 160.000) wel in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen (zie bijlage1);
 - over 2017 een fors rekeningnadeel, maar vervolgens een sluitende begroting 2018 gepresenteerd en beheermaatregelen getroffen voor een beter budgetbeheer, interne controle en monitoring.

Er moet voorafgaand aan de verstrekking van een garantie / geldlening onderzoek worden gedaan naar de financiële en bestuurlijke positie van de aanvrager en de financiële haalbaarheid van de investeringsprojecten waarover de aanvrager relevante informatie moet aanleveren.
Zie antwoord op vorige vraag

Er is geen sprake van ongeoorloofde en onrechtmatige staatssteun

Volgens wet en regelgeving, waaronder het EU staatssteunrecht, verricht de schouwborg economische activiteiten door toegang te heffen, de verhuur voor bijvoorbeeld evenementen en haar horecavoorziening. De verstrekking van jaarlijkse gemeentelijke budgetsubsidie levert volgens de regels van staatssteunrecht een niet-marktconform voordeel op. In de bestaande relatie met de schouwborg is sprake van staatssteun. Met de staatssteunregels kan de staatssteun voor zowel de bestaande budgetsubsidie als de verstrekking van geldleningen met een rentevoet van 2,5% rechtmatig worden geborgd. Daarover is advies ingewonnen van het bureau Lysias Advies. In het bijgevoegde adviesrapport van Lysias (Bijlage 2) is uiteengezet hoeveel staatssteun aan de orde is. Vanuit staatssteunoptiek is een rentevoet van 2,5% voor de geldleningen aan de schouwborg niet marktconform. De solvabiliteit (weerstandvermogen) van de schouwborg is momenteel slecht en de zekerheidsstelling is laag (als huurder kan de schouwborg geen onderpand vastgoed inbrengen). Benadering van marktconformiteit levert een rentevoet van 9,84% op. Met een hanteren van 2,5% is een rentevoordeel van 7,34% aan de orde. De contante waarde van het rentevoordeel over de looptijd van de leningen die de komende 3 jaren worden verstrekt is € 958.977. Het totale bedrag aan overheidssteun in de komende 3 jaren is € 6.095.736, waarvan € 958.977 het rentevoordeel en € 5.136.759 de budgetsubsidie. Met een melding aan Brussel, via het ministerie van BZK is deze overheidssteun rechtmatig te borgen.

De in een geldleningsovereenkomst op te nemen voorwaarden moeten marktconform zijn;

De volgende voorwaarden worden verbonden aan het verstrekken van de geldleningen:

- De geldleningen worden verstrekt voor de vervangingsinvesteringen van de NV Deventer Schouwborg.
- De geldleningen vinden op annuïtaire basis plaats conform verzoek van de NV Deventer Schouwborg en de daarbij behorende looptijden.
- Een rentevoet voor de investeringen waarvoor in 2019 een geldlening wordt verstrekt is 2,5%.
- De rentevoet voor de geldleningen is minimaal gelijk aan de gemeentelijke omslagrente. Daarmee wordt voorkomen dat aan externe partijen, zoals de schouwborg, een gunstiger rentevoet in rekening krijgen dan intern binnen de gemeente op investeringen van programma's. N.b. de kapitaalmarktrente ligt momenteel tussen de 0,9% (looptijd 10 jaar) en 1,5% (looptijd 20 jaar).
- De leningsvoorwaarden waaronder ook de rentevoet moeten staatssteun proof zijn. Met het staatssteun adviesrapport van Lysias is de staatssteun van zowel de jaarlijkse budgetsubsidie als de rentevoet van 2,5% voor de te verstrekken geldleningen als rechtmatig te borgen door het in het rapport vermelde stappenplan te volgen.
- De rentevoet voor de geldleningen die in 2020 en 2021 worden verstrekt op basis van de renteomslag van de gemeente en wegens de op dit moment nog onbekendheid van de renteomslag voor die jaren de rente voorshands op 2,5% te prognosticeren.
- Als leningsvoorwaarde zal worden opgenomen dat Deventer Schouwborg geen zekerheden aan derden mag verstrekken;
- Deventer Schouwborg te verzoeken de leningsbedragen t.z.t. met offertes voor vervangingsinvesteringen te verantwoorden en na realisatie de besteding te verantwoorden. In haar exploitatiebegroting heeft de NV Deventer Schouwborg rekening gehouden met afschrijvingen op de vervangingsinvesteringen en een rente van 2,5%. In haar liquiditeitsplanning heeft Deventer Schouwborg de aflossingen op de verzochte geldlening opgenomen.

Er worden zekerheden bedongen;

Er worden gezien de verbonden relatie tussen Schouwborg en gemeente geen aanvullende zekerheden bedongen

Het financieel risico leidt niet tot een hoger weerstandsvermogen waardoor er geen besluit van de gemeenteraad nodig is in het kader van haar budgetrecht.

Feit is dat met het verstrekken van leningen het financieel risico van de gemeente in principe toeneemt. Gemeentelijk beleidsuitgangspunt is dat een aan de gemeente gelieerde verbonden partij haar financiële risico's zelf moet kunnen opvangen.

Hoewel:

- Het weerstandvermogen en de liquiditeitspositie van de NV Deventer Schouwborg ontoereikend is. (Vastgesteld is immers dat er € 565.000 aan weerstandvermogen benodigd is waarvan minimaal € 200.000 liquide zou moeten zijn).
- De constatering is dat er na de verwerking van het voorlopig jaarrekeningresultaat 2017 geen weerstandvermogen meer is. En uit de aanbiedingsbrief van Deventer Schouwborg blijkt doen de directeur en de Raad van Commissarissen van Deventer Schouwborg een beroep op de gemeente om in samenspraak een plan te maken om die vermogenspositie te verbeteren.

Is de constatering ook:

- dat de liquiditeitspositie in het meerjarige perspectief (na verstrekking van de geldleningen t.b.v. vervangingsinvesteringen) begroot is op € 160.000 - € 180.000 zodat daarmee onvoorziene kosten / negatieve resultaten in de toekomst kunnen worden opgevangen.

Voor de beperkte financiële risico's die voortvloeien uit het verstrekken van gemeentelijke leningen aan Deventer Schouwborg is dan ook niet nodig aanvullend gemeentelijk weerstandsvermogen op te nemen.

De gemeenteraad wordt met de bijgevoegde concept raadsmededeling in de gelegenheid gesteld haar wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen (uitvloeisel van artikel 169 lid 4 Gemeentewet);

2 Afwegingen eenmalige overbruggingssubsidie

Omdat de gemeente het besluit over het verzoek van de Deventer Schouwborg voor een aanvullende structurele subsidie in het voorjaar van 2019 zal nemen in het kader van de Cultuurvisie, passen de momenten van aangaan van verplichtingen en de besluitvorming over het verzoek voor aanvullende structurele subsidie niet goed op elkaar.

De gemeente heeft daarom aan Deventer Schouwborg gevraagd een overbruggingsbegroting te maken voor 2019 en 2020 (omdat het programma voor het seizoen 2019-2020 tot half 2020 doorloopt). Deventer Schouwborg heeft immers haar programmering voor het seizoen 2018-2019 vastliggen en voor het seizoen 2019-2020 worden (inkoop) verplichtingen aangegaan in de periode december 2018 - maart 2019.

Ook heeft de gemeente de Schouwborg verzocht:

- in de overbruggingsbegroting geen onomkeerbare besluiten te nemen en daarbij als uitgangspunt te nemen dat de keuzemogelijkheid over de toekomst van de programmering voor de Deventer Schouwborg en daarmee de besluitvorming over de aanvullende structurele subsidie openblijft.
- in de overbruggingsbegroting voor 2019 en 2020 uit te gaan van het bestaande subsidieniveau van de gemeente. Daarmee wordt continuering van beleid voor 2019 en half 2020 voortgezet en daarvoor doet Deventer Schouwborg het verzoek voor (een garantie van) eenmalige subsidie c.q. een overbruggingssubsidie voor 2019 en 2020.

Deventer Schouwborg kondigt in haar brief van 16-11-2018 aan dat voor € 90.000 (2019) en € 40.000 (2020) aan harde ombuigingsmaatregelen kunnen worden toegepast door vanaf 1-1-2019 het theatercafé overdag te sluiten en innovatieve programmering binnen Podium van de Stad te staken. Met toepassing van deze maatregelen verzoekt Deventer Schouwborg een overbruggingssubsidie c.q. (garantie van een) eenmalige subsidie van € 110.000 voor 2019 en € 50.000 voor 2020.

Deventer Schouwborg noemt in haar eerdere aanbiedingsbrief van 31-10-2018 andere mogelijkheden voor resultaatverbetering en noemt die andere mogelijkheden zachte dekking: € 85.000 voor 2019 en € 42.5000 voor 2020. In haar brief van 16-11-2018 schrijft Deventer Schouwborg dat zij de suggestie van de gemeente om de in de brief

van 31-10 genoemde inkomstenmogelijkheden van € 85.000 voor 2019 en € 42.500 voor 2020 als inspanningstaakstelling voor beide jaren te begroten, niet over wil nemen.

Het college heeft besloten:

- de door Deventer Schouwburg genoemde andere inkomstenmogelijkheden wel degelijk te betrekken bij haar besluitvorming over het verzoek voor een overbruggingssubsidie om daarmee alle mogelijkheden te benutten om de hoogte van de gevraagde overbruggingssubsidie te beperken;
- de Deventer Schouwburg te verzoeken over de eerder vermelde andere inkomstenmogelijkheden nader te rapporteren en daarbij aan te geven wat daarvan nog wel / niet meer realiseerbaar is. Daarbij te betrekken de constatering dat de prognose aan opbrengsten voor 2018 al € 80.000 hoger is dan de begroting 2018. Dat blijkt uit de begroting 2019 waarin ook de cijfers voor de begroting 2018 en de prognose 2018 zijn opgenomen. Dus die aangegeven zachte dekking lijkt deels haalbaar voor 2019 en 2020.

Wanneer de andere inkomstenmogelijkheden volledig gehaald zouden worden dan zou de eenmalige subsidie voor 2019 respectievelijk 2020 uiteindelijk neerkomen op € 25.000 (€ 110.000 - € 85.000) en € 7.500 (€ 50.000 - € 42.500).

Het college heeft in principe besloten:

- In te stemmen met een maximale garantie voor een eenmalige subsidie voor 2019 van € 110.000 en voor 2020 van € 50.000 onder de voorwaarde dat de Schouwburg zich inspannt de andere inkomstenmogelijkheden van respectievelijk € 85.000 voor 2019 en € 42.500 voor 2020 zo veel mogelijk te realiseren en daarover het college te rapporteren volgens nog nader te maken afspraken;
- De garantstellingssubsidie voor 2019 en 2020 te kenmerken als beperkt financieel risico voor de gemeente;
- Indien de garantstellingssubsidie over 2019 en 2020 daadwerkelijk wordt aangesproken de dekking ervan als volgt te regelen:
 - Aanvang 2020 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2019 zal worden aangesproken.
 - Aanvang 2021 wordt duidelijk welke bedrag aan subsidie over 2020 zal worden aangesproken.
 - Deze aan te spreken garantiesubsidies te dekken door herschikking binnen programma 10.